

T.C.
BAYBURT ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ

OKUL
UYGULAMALARI
EL KİTABI

BAYBURT ÜNİVERSİTESİ

2016

T.C.
BAYBURT ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ

OKUL UYGULAMALARI EL KİTABI

(ÖĞRETMEN ADAYLARI İÇİN)

BAYBURT-2016

ÖN SÖZ

Okul Uygulamaları; Eğitim Fakülteleri ve İl Milli Eğitim Müdürlüklerine bağlı okullarla işbirliği içinde yürütülen eğitim öğretim faaliyetlerinin bir ögesini oluşturmaktadır.

Çağın gerektirdiği öğretmen yetiştirme modelinde Okul Uygulamaları büyük bir rol oynamaktadır. Okul Uygulamaları öğretmen adaylarını hizmet öncesinde mesleklerini tanıma, alanlarıyla ilgili bilgi, beceri, tecrübe kazandırma ve kendilerini geliştirmelerine imkân vermektedir.

Fakültemizin uygulama öğretim elemanları ile uygulama okullarındaki uygulama öğretmenlerinin, Okul deneyimi, Öğretmenlik Uygulaması I, Öğretmenlik Uygulaması II derslerinin ilgili bölümlere göre, teorik yönü ile uygulama yönünün düzenli ve sistematik olarak nasıl yürütüleceği hususunda kılavuz olacağı kanısındayım. Öğretmen adayları, uygulama öğretim elemanları ile uygulama okullarındaki uygulama öğretmenleri gerekli doküman ve formları bu kılavuz kitapçıkta bulabileceklerdir.

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM I

Öğretmen Adayları İçin Okul Deneyimi

BÖLÜM II

Öğretmen Adayları İçin Öğretmenlik Uygulaması I

BÖLÜM III

Öğretmen Adayları İçin Öğretmenlik Uygulaması II

EK: Öğretmen Adaylarının Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Öğretim Kurumlarında Yapacakları Öğretmenlik Uygulamasına İlişkin Yönerge

BÖLÜM I

BAYBURT ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM FAKÜLTESİ

ÖĞRETMEN ADAYLARI İÇİN OKUL DENEYİMİ ETKİNLİKLERİ

“OKUL DENEYİMİ” ETKİNLİKLER

Okul Deneyimi Dersinin Amaç ve İşleyişi

Okul deneyimi öğretmen adayının uygulama yapacağı okulu, öğrencileri, programı ve öğretmenleri genel olarak tanımasını sağlamak için sunulan gözlem ve görüşmelere dayalı bir derstir. Bu derste öğretmen adayının, okulu, öğrencileri ve öğretmenlik mesleğini değişik yönleriyle tanıması ve lisans programında alacağı derslere bir temel oluşturması amaçlanmaktadır.

Bu dersin 4 saati uygulama olarak, uygulama okulunda, 1 saati de teorik olarak fakültede yapılır.

Amaç:

Okul deneyimi dersi tamamlandığında öğretmen adayları aşağıdaki özellikleri kazanmış olmalıdır:

Okulun örgütsel yapısını, işleyişini ve öğretmenliği sistemli bir yaklaşımla tanımış olma,

Okulun yönetimi ve okuldaki işler ile okulda bulunan kaynaklara ilişkin bilgi sahibi olma,

Sınıf ortamındaki ve okuldaki diğer etkinlikleri gözlem yoluyla tanıma.

İşleyiş:

Bölüm uygulama koordinatörü, dönem başlamadan önce Okul Deneyimi dersini verecek olan öğretim elemanları ile birlikte yukarıdaki etkinliklerden yaptırılmayı düşündüklerini planlar. Planda hangi etkinliğin hangi hafta yapılacağı açıkça belirtilir.

Okul Deneyimi dersinde görev alan öğretim elemanları, uygulama öğretmenleri ve sorumluluğundaki öğretmen adaylarına uygulama programını, görev ve sorumluluklarını tanıtır.

Fakülte uygulama öğretim elemanları, Okul Deneyimi süresince her hafta bir seminer yaparak (fakültede yapılan teorik ders) öğretmen adaylarının o hafta tamamlamış oldukları

okul etkinliğine ilişkin gözlem sonuçlarının tartişilmesine olanak sağlar. Adayların yazdıkları haftalık raporlara ilişkin dönüt verir.

Kapsam:

Okul Deneyimi dersi haftada 1 gün olmak koşuluyla bir dönem sürmekte ve öğretmen adayının okulda yaşamı tanınmasını ve öğretimi amaçlamaktadır.

Okul Deneyimi dersinde yapılması gereken etkinlikler:

Etkinlik 1.1. Dönem Planı

Etkinlik 1.2. Öğretmenin Okuldaki Bir Günü

Etkinlik 1.3. Öğrencinin Okuldaki Bir Günü

Etkinlik 1.4. Öğretim Yöntemleri

Etkinlik 1.5. Derslerin Gözlenmesi

Etkinlik 1.6. Dersin Yönetimi ve Sınıf Kontrolü

Etkinlik 1.7. Soru Sormayı Gözleme

Etkinlik 1.8. Okulda Araç-Gereç ve Yazılı Kaynaklar

Etkinlik 1.9. Okul Müdürü ve Okul Kuralları

Etkinlik 1.10. Okul ve Toplum

Etkinlik 1.11. E-Okul Uygulamaları

Etkinlik 1.12. Okul Deneyimi Çalışmalarının Değerlendirilmesi

Not: Öğretmen adayı bu etkinliklerden en az on tanesini yapmış olmalıdır.

Okul Deneyimi Dersinde Yapılması Gereken Etkinliklerde Dikkat Edilecek Noktalar

ETKİNLİK 1.1. DÖNEM PLANI

1- Dönem boyunca uygulama okulunda geçireceğiniz haftalara ilişkin bir plan hazırlamak üzere, öncelikle grubunuzdan sorumlu fakülte öğretim elemanına ulaşarak Okul Deneyimi etkinlikleri ve içinde bulunduğunuz akademik takvime ilişkin bilgi alınız.

2- Uygulama okulundaki çalışmalarınızı yakından izleyecek ve size rehberlik yapacak olan Uygulama Öğretmeniyle bir görüşme ayarlayınız. Bu görüşmede, fakülte öğretim elemanının sizden bu dönem içinde yapmanızı istediği okul deneyimi etkinlik listesini uygulama öğretmeniyle paylaşarak ondan, bu çalışmaları uygulama okulunun ilgili sınıf ve şubelerine ait ders programı çerçevesinde resmi tatil günlerini hariç tutarak, uygun bir şekilde organize etmesi konusunda size yardımcı olmasını isteyiniz.

3- Uygulama öğretmeniyle görüş birliği sağlayarak hazırladığımız okul deneyimi dönem planına dönem boyunca uyunuz. Uygulama okulunda geçirdiğiniz bu ilk günü ve gerçekleştirdiğiniz etkinliğinizi özetleyen bir rapor yazarak, fakültedeki uygulama öğretim elemanına ulaştırınız

ETKİNLİK 1.2. ÖĞRETMENİN OKULDAKİ BİR GÜNÜ

Okulda size yardımcı olan uygulama öğretmenin bir gününü izleyip, bu konuda kendisi ile sürekli bilgi alışverişinde bulununuz.

Öğretmenlerin yaptıkları işlerden bazı örnekler:

- Sabah-öğlen okulun ilk açılışında (dersler başlamadan önce) yapılan işler
- Derse hazırlık, ders sırası ve ders aralarında yapılan işler
- Özel araç gereç hazırlama ve bunların kontrolü ile ilgili işler
- Öğrencileri derse hazırlama ile ilgili yapılan işler
- Öğrenci özelliklerine göre düzenlenen farklı etkinlikler
- Öğrencilerle bireysel veya küçük gruplar halinde görüşme
- Öğrenci çalışmalarını değerlendirme
- Haftalık nöbet görevleri sırasında yapılan işler
- Sağlık ve güvenlik önlemleriyle ilgili yapılan işler

- Kulüp faaliyetleriyle ilgili çalışmalar
- Yakın çevre ve kurumlara gözlem amaçlı yapılan işler
- Tören ve anma günleriyle ilgili işler
- Diğer sosyal etkinliklerle ilgili yapılan işler
- Velilerle görüşme, öğretmen toplantıları
- Okul yönetimi tarafından verilen diğer görevler

ETKİNLİK 1.3. ÖĞRENCİNİN OKULDAKİ BİR GÜNÜ

Bir öğrenci seçiniz ve bu öğrencinin okulda bir gün içerisinde neler yaptığını (müdahale etmeden) izleyip not alınız. Gözlemlenen başka bir öğrencinin durumu ile karşılaştırma yapınız.

Gözlemlerinizi sırasında dikkatinizi aşağıdaki konular üzerinde odaklayınız.

- Öğrencinin bir gün içinde okula başlarken yaptığı işler
- Öğrencinin bir günün sonunda yaptığı işler
- Okulda ve sınıfta bir öğrencinin üstlendiği görevler ve harcadığı süre
- Bir öğrencinin ders öncesi hazırlıklar kapsamında yaptığı işler
- Bir öğrencinin ders sırasında yaptığı işlerle geçirdiği zaman
- Bir öğrencinin ders dışı saatlerde ilgilendiği işlere harcadıkları zaman
- Bir öğrencinin arkadaşları veya öğretmenleriyle diyalog için harcadığı zaman
- Bir öğrencinin grup etkinlikleri ya da grup ilişkileri için harcadığı zaman
- Bir öğrencinin ders giriş çıkışları için harcadığı süre
- Bir öğrencinin kulüp faaliyetleri için harcadığı süre
- Bir öğrencinin sınavlar için harcadığı süre
- Bir öğrencinin bahçede oyun için harcadığı süre
- Bir öğrencinin gözlem amaçlı geziler için harcadığı süre
- Bir öğrencinin fizyolojik, duygusal, zihinsel ve algısal açıdan taşıdığı özellikler
- Bir öğrencinin özel yetenek, ilgi tutum ve kültürel açıdan taşıdığı özellikler
- Bir öğrencinin sağlık, aile ve çevresel faktörler açısından taşıdığı özellikler

Gözlediğiniz öğrenciden elde ettiğiniz bilgileri daha sonra grubunuzdaki diğer öğretmen adaylarının topladıkları bilgilerle karşılaştırarak; öğrencinin okuldaki bir günü nasıl geçirdiği ve bireysel açıdan hangi özelliklere sahip olduğunu belirlemeye çalışınız. Ulaştığımız

sonuçları yönergelere uygun bir şekilde raporlaştırarak uygulama öğretim elemanına ulaştırınız.

ETKİNLİK 1.4. ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ

1- İşlenecek derste kullanılacak yöntem ve teknikleri gözlemeye başlamadan önce, ders öğretmeninizden kılavuz kitaplarda önerilen yöntem ve tekniklerin neler olduğuna ilişkin bilgi edinmek istediğinizi belirtiniz. Her derste, dersin amaçlarına uyarlanmış çok sayıda öğretim yöntem ve tekniği olabileceği için öğretmen kılavuz kitabını mutlaka gözden geçiriniz.

2- Öğretmen, sınıfın kendine has özellikleri varsa, derste bazı özel öğretim tekniklerinden yararlanılacaksa bunları size anlatmasını isteyiniz.

3- Daha sonra, kullanılan çeşitli öğretim yöntem ve teknikleri dersin içeriğine ve konusuna göre farklılık taşıyor mu ve öğretmen buna özen gösteriyor mu? Öğrenci ihtiyaçları, yaş ve zekâ alanlarına göre farklı yöntemler kullanılıyor mu? Kullanılan yöntem ve teknikte öğrenci katılımı sağlanabiliyor mu? En çok hangi yöntem ve teknik kullanılıyor? Yöntem ve teknikler, sınıfın büyüklüğü ve öğrenci sayısına göre değişiklik gösteriyor mu? şeklindeki sorulara odaklanarak öğretmenlerin, aşağıdaki yöntem ve tekniklerinden hangisine daha çok ağırlık vererek derslerini işliyor olduklarını belirlemeye çalışınız.

4- Elde ettiğiniz sonuçları, aynı etkinliği tamamlamış olan diğer arkadaşlarınızla tartışıp raporlaştırdıktan sonra öğretim elemanına ulaştırınız.

Çeşitli öğretim yöntem ve teknikleri;

- Soru-Cevap
- Tartışma
- Görüşme
- Sergi
- Örnek Olay
- Dosya oluşturma
- Çoklu zekâ etkinlikleri
- Araştırma-İnceleme
- Eğitsel oyun
- Pantomim
- Anlatım
- Gösteri
- Gezi
- Yapararak yaşayarak öğrenme
- Beyin fırtınası
- Kaynak kişi
- Gözlem
- Sunuş yoluyla öğrenme
- İşbirlikli öğrenme
- Rol oynama
- Drama
- Benzetim
- Proje
- Deney
- Problem çözme
- Grup çalışması
- Canlandırma, taklit etme, dinleme söyleme, bire-bir uygulama Cd destekli
- 5N 1K: Ne, Ne zaman, Nerede, Niçin, Nasıl, Kim

ETKİNLİK 1.5. DERSLERİN GÖZLENMESİ

Aşağıda örneği verilen ders gözlem formunun nasıl kullanılacağını öğreniniz. Kendi alanınızla ilgili derslerden her birini başından sonuna kadar izleyiniz. İzlediğiniz her ders için ayrı bir gözlem formu kullanınız. Gözlem yapacağınız her dersten önce, sınıfın özellikleri, dersin amaçları ve ana hatları ile ilgili bilgi edinmek için uygulama öğretmeninizle görüşünüz. Olanak varsa her ders için ayrı bir öğretmeni gözlemleyiniz. Gözlem yaptığınız dersten sonra gözlemlerinizi uygulama öğretmeninizle gözden geçiriniz. Öğretmenden dersi ile ilgili kendi değerlendirmesini öğrenmeye çalışınız. Bunları not ediniz, arkadaşlarınızla ve uygulama öğretim elemanı ile tartışınız.

ETKİNLİK 1.6. DERSİN YÖNETİMİ VE SINIFIN KONTROLÜ

Sınıfta olup bitenlerin kontrol altında tutulmasını ve öğrenciler için etkili bir öğretme-öğrenme ortamının oluşmasını sağlayan becerileri öğrenmeye çalışınız. Bir dersin tümünü izleyerek sınıf yönetimine ve sınıftaki öğretme öğrenme sürecinin işletilmesine ilişkin önlemleri ve bunların nasıl gerçekleştirildiğini gözleyiniz.

Dersin Yönetimi ve Sınıfın Kontrolü ile İlgili Gözlemde Dikkat Edilecek Noktalar

Dersin Başlangıcında: Öğrencilerin sınıfa girişlerinde kontrol nasıl sağlanıyor? Sınıftaki yerlerine yerleşmeleri, dikkatlerini konu üzerinde toplamaları için neler yapılıyor? Derse açık ve net bir şekilde başlanması nasıl sağlanıyor, başka şeylerle ilgilenen ve geç gelen öğrencilere müdahale etme amacıyla neler yapılıyor?

Ders Sırasında: Öğrencilere nasıl hitap ediliyor? Onlarla konuşulurken nasıl davranılıyor, sınıfın her köşesinde olup bitenden nasıl haberdar olunuyor?

Stratejiler: Öğretmenin yüzünü sınıfa dönük tutma, sınıf içinde dolaşma, hareketli olma, etkinlikler arasında geçişler, bütün öğrencilerin derse katılımını sağlama, övgü ve cesaretlendirmeler nasıl kullanılıyor?

Ders Sonunda: Öğrencilerin toparlanması ve sınıftan çıkarılmasında sessizlik ve düzen nasıl sağlanıyor?

ETKİNLİK 1.7. SORU SORMAYI GÖZLEMLEME

1- Soruların hangi amaçlarla sorulacağını inceleyiniz. Sizin hangi amaçlara hizmet eden soruları seçtiğini belirtiniz.

2- Önceden belli ve tek yanıtı olan sorular yani hatırlamaya yardımcı sorular hazırlayınız. Bunları öğrencilere sorunuz.

3- Bu soru tiplerinden başka hangi tip sorular olduğunu araştırınız. Bu sorulara ilişkin örnek sorular belirleyiniz.

4- Hazırlamış olduğunuz sorular dersin konusu, sınıfın seviyesine ve dersin amaçlara hizmet edecek biçimde olmalıdırlar.

5- Bu soruların sorulmasında, açıklamalarda yer alan ilkeleri göz önünde bulundurarak öğrencilere sorunuz. Soruları cevaplayan veya cevaplamayan öğrencilere nasıl tepkide bulunulacağını uygulama öğretmeni ve arkadaşlarınızla tartışınız.

6- Soru sorma alıştırmalarının nasıl yürütüldüğüne ilişkin bir rapor hazırlayınız. Bu raporun hazırlanmasından önce, sınıfın oturma planını çıkarınız. Bu soruların kime sorulduğunu ve bunlardan ne tür yanıtlar alındığını plan üzerinde gösteriniz.

7- Hazırlamış olduğunuz bu raporu el yazınızla yazarak uygulama öğretim elemanı ile tartışınız ve dönüt alınız. Bu tartışmalardan elde ettiğiniz kazanımları arkadaşlarınızla paylaşınız.

Örnek Açıklamalar

· Öğretmenler sık sık soru sorarlar. Niçin? Soru sorma amaçlarından bazıları şunlardır:

- o Öğrencileri öğrenmeye güdüleme
- o Dersi, öğrencilerin kendi deneyimleriyle ilişkilendirme
- o Öğrencilerin neleri hatırlamakta olduklarını anlama
- o Öğrencilerden, öğretim ile ilgili dönüt sağlama
- o Öğrencilerin öğrenmekte olup olmadıklarını anlama
- o Öğrencilerin, düşünmelerini sağlama
- o Öğrencilerin konuşmalarına yardımcı olma
- o Problemleri çözme
- o Öğrencilerin birbirlerinden öğrenmelerini sağlama
- o Sınıfı denetim altına alma

Daha başka amaçlar düşünebiliyorsanız bunları ekleyiniz.

· Kendi alanınızla ilgili olmak üzere, yukarıda sözü edilen amaçlardan her birine hizmet edecek bir soru hazırlayınız. Hazırladığınız soruları diğer öğretmen aday arkadaşlarınızla tartışınız.

· Öğrencilerin derste geçen olguları hatırlayıp hatırlayamadığını yoklayan sorular bulmak çok kolaydır. Öğretmenlerin yararlandıkları soruların pek çoğu bu türdür. Sizin

sorularınızın hepsi de hatırlamayı yoklayan sorular mıdır? Öğrencileri düşünmeye sevk edecek sorular bulmak daha zordur.

· Soru türlerine ilişkin değişik sınıflamalar vardır. Aşağıda verilen sınıflama bunlara bir örnektir. Bu örnek, B.S. Bloom'un editörlüğünü yapmış olduğu. 1956 yılında yayımlanan ve Taxonomy of Educational Objectives (Eğitim Hedeflerinin Aşamalı Sınıflaması), adı ile bilinen bir sınıflamaya dayalıdır (Bu sınıflama ile ilgili ayrıntılı bilgi, eğitim bilimleri, öğretim yöntemleri ve ölçme ve değerlendirme ile ilgili kaynaklarda bulunabilir).

· Soru türleri:

Hatırlamayı yoklayan sorular: Hatırlanması beklenen olgular ve diğer bilgi birikimi öğelerinin sorulduğu sorulardır. Bunlar, Bloom'un aşamalı sınıflamasında en alt düzeyde yer alan öğrenme ürünlerini yoklayan sorulardır. Bu tür sorulara ilişkin bazı anahtar sözcükler şunlardır:

Hatırlama, belirleme, tanımlama, adlandırma, işaretleme, listeleme, belirleme.

Önceden belli ve tek bir yanıtı olan sorular: Bunlar yukarıda sözü edilen aşamalı sınıflamada kavrama, uygulama ve analiz düzeylerinde yer alan öğrenme ürünlerini yoklayan sorulardır. Bu gibi soruları yanıtlamak için öğrencinin, yoklanan öğrenmelerin bu düzeylerin hangisinde yer aldığına göre değişik zihinsel işlemlerden yararlanması gerekir. Yoklanan öğrenme kavrama düzeyinde ise soruyu yanıtlayabilmek için öğrencinin, öğrenmiş olduklarını, anlamını değiştirmeden farklı bir şekilde ifade etmesi, kendi anlatımı ile ifade etmesi, açıklaması veya yorumlaması gerekir. Yoklanan öğrenme ürünü uygulama düzeyinde ise soruyu yanıtlayabilmek için öğrencinin, öğrenmiş olduklarını, kendisi için yeni olan yani ilk kez karşılaştığı fakat öğrenmiş olduklarıyla içinden çıkabileceği bir durumu anlama, bir sorunu çözmede kullanması gerekir. Yoklanan öğrenme ürünü analiz düzeyinde ise soruyu yanıtlayabilmek için öğrencinin yine kendisi için yeni olan, yani ilk kez karşılaştığı bir bilgi bütünü veya bütünlüğü olan başkaca bir ürünün parçalarını, parçaları arasındaki ilişkileri ve bütün içinde bu parçaların nasıl bir araya getirilerek bütünleştirilmiş olduğunu belirlemesi gerekir. Bu tür sorulara ilişkin bazı anahtar sözcükler şunlardır: açıklama, tarif etme, karşılaştırma, gözden geçirme, özetleme, nasıl, neden.

Önceden belli ve tek bir yanıtı olmayan sorular: Bunlar, yukarıda sözü edilen aşamalı sınıflamada sentez düzeyinde yer alan öğrenme ürünlerini yoklayan sorulardır. Bu gibi soruları yanıtlamak için öğrencinin, duruma göre, kendi bilgisi dâhilinde bir eşi veya yakın benzeri olmayan bir bilgi bütünü veya bu nitelikte ve bütünlüğü olan başkaca bir ürün ortaya koyması, böyle bir bilgi bütünü veya ürünü oluşturmak için bir plan ya da işlemler

takımı oluşturması, böyle bilgi btnlerini veya ürünleri sınıflama veya açıklamada kullanılabilir nitelikte bir soyut ilişkiler takımı geliştirmesi gerekecektir. Bu tür sorulara ilişkin bazı anahtar sözcükler şunlardır: tahmin etme, önerme, oluşturma, geliştirme, varsayma.

Bir değerlendirme sonucunda yanıtlanabilecek sorular: Bunlar, yukarda sözü edilen aşamalı sınıflamada değerlendirme düzeyinde yer alan öğrenme ürünlerini yoklayan sorulardır. Bu gibi soruları yanıtlamak için öğrencinin kendisine verilen, belli amaca hizmet etmek üzere hazırlanmış bir malzeme, bir yöntem vb. nin, mantıksallık, iç tutarlılık gibi i ölçütlere veya amaca uygunluk, baksı koşulları karşılama gibi dış ölçütlere göre bir değerlendirmesini yapması gerekecektir. Bu tür sorulara ilişkin bazı anahtar sözcükler şunlardır:

Değerlendirme, seçme, kritik etme, toplama, karar verme, düzeltme, seçme, sıralama

Hatırlamayı yoklayan soru rnekleri:

- Verilen elektrik devresindeki elemanların adlandırınız.
- Difüzyon terimini tanımlayınız.

Önceden belli ve tek bir yanıtı olan soru rnekleri:

- Elektrik devresinde, lambaların seri bağlama seklini açıklayınız.
- Difüzyon ve ozmosu karşılaştırınız.

Önceden belli ve tek bir yanıtı olmayan soru rnekleri:

- Bir elektrik devresindeki lambalar paralel bağlı hale getirilirse neler olabilir?
- Canlı dokuda ozmoz olayını göstermek için yararlanılabilecek bir deney ne olabilir?

Bir değerlendirme sonucunda yanıtlanabilecek soru rnekleri:

- Bir ev için, hangi türden bir elektrik devresi en iyidir, niçin?
- Ders kitabınızda, ozmosu göstermek amacıyla verilen deney düzeni, amacına ne ölçüde bir hizmet sağlamaktadır?

Alanınızla ilgili olarak, yukarıdaki kategorilerden her biri ile ilgili bir soru hazırlayınız. Hazırladığınız rnekleri ğretmen adayları arkadaşlarınızla tartışınız.

· Yakın zamanda öğretmeye çalışacağınız bir konu seçiniz. Bu derste kullanmak üzere, öğrencilerin sadece bazı bilgileri hatırlamakla yanıtlayabilecekleri ve yanıtlayabilmeleri için daha üst düzeylerde zihinsel işlemler gerektiren sorular hazırlayınız. Özellikle temel nitelikte

olan sorular üzerinde durunuz. Bunlar, sınıftaki öğrencilerin yeni bir konuyu öğrenmelerini sağlar. Bu sırada öğrencileri olgulardan düşünmeye geçirmeye çalışırken öğretmene, öğretme-öğrenme sürecini yönlendirme olanağı verir. Sınıfın önüne çıkıp dersi yürütmeye çalışırken böyle sorular bulmak çok zordur. Bu gibi soruların, dersten önce hazırlanmış olması gerekir. Temel sorular arasında sorulabilecek ikinci derecede önemli olan soruları, daha sonra ve öğrencilerin temel sorularla ilgili yanıtlarına tepkide bulunurken de düşünebilirsiniz.

· Hazırlayarak dersin akışına uygun bir sıraya koyduğunuz soruları, dersinde uygulama yapacağınız öğretmenle birlikte gözden geçiriniz.

Soruların sınıftaki öğrencilere dağılışı: Sınıfta, öğrenmeye daha çok güdülenmiş olan öğrenciler en önde oturma eğilimi gösterirler. Daha az güdülenmiş olan, daha yavaş öğrenen, sessiz ve sakin oturmak isteyenler ise yanlarda ve köşelerde oturma eğilimigösterirler. Sınıfın önünde durduğunuz zaman, en çok nereye bakarsınız? Sağa veya solabirbirine yakın sayıda soru yöneltmeye ve onlardan her birine bu kadar soruya yanıt vermeolanağı sağlamaya çalışmalısınız. Bunu yapmanın bir yolu sınıf içinde dolaşmanız ve herdefasında görüş alanınızda farklı bir öğrenci grubu olacak şekilde durmanızdır.

Kız ve erkek öğrenciler: Soruları daha çok kızlar mı, erkekler mi yanıtlıyor? Yanıtların uzunluğu ve niteliği iki cins için de aynı mı? Cinslerden biri daha sık soru yanıtlıyor veya daha iyi yanıtlar veriyorsa dengeyi sağlamak için nasıl bir yardımda bulunabilirsiniz?

Göz teması: Bir öğrenciye soru sorar ve onun yanıtını dinlerken ona bakınız. Bunu yaparken, sınıfın diğer yerlerinde ne olup bitmekte olduğunu da gözden kaçırmayınız.

Zamanlama: Soruyu sorunuz. Sınıftaki bütün öğrencilerin yanıtı düşünmesi için birkaç saniye bekleyiniz. Soruyu belli bir öğrenciye yöneltmek istiyorsanız, bundan sonra onu adıyla çağırınız ve soruyu yanıtlamasını isteyiniz. Gerekirse, soruyu değişik bir biçimde ifade ediniz, yanıtın bulunmasını çabuklaştırıcı, kolaylaştırıcı önlemlerden yararlanınız. Öğrenci soruyu yanıtlayamazsa, diğer bir öğrencinin yanıtlamasını isteyiniz.

Pekiştirme: Yanıtlara olumlu bir yaklaşım içinde olunuz. Yanıtları, olanaklar ölçüsünde iyi karşılayınız ve övünüz. Yanıtla, hiçbir zaman gülmeyiniz; yanıtla alay etmeyiniz; yanıtı dinlememe, duymama, tümüyle reddetme gibi bir davranış içine girmeyiniz. Yanıtın ne kadarından yararlanabilirsiniz o kadarından yararlanınız. Yanıtlayan öğrencinin, baksoruları yanıtlamak için de istek duymasını sağlamaya çalışınız. Yanlış bir yanıtta sizin de sorumluluğunuz bulunabileceğini unutmayınız. Sorunuz açık ve anlaşılır bir soru olmayabilir çok karmaşık bir soru sormuş olabilirsiniz.

Kullanılan dil: Sorularınız kısa, soruyu ifade etmede kullandığınız dil açık ve anlaşılır olmalıdır. Öğrencilerin, anlayış gösterme, yüreklendirme, şaşkınlığınızı anlatma gibi amaçlarla kullandığınız sözselsel olmayan işaretleri de anlayabildiklerini unutmayınız.

· Planladığınız dersi veya onun bir bölümünü bir sınıfta uygulayınız. Ders öğretmeni veya öğretmen adayı bir arkadaşınızdan dersinizi gözlemesini rica ediniz. Elinizdeki temel nitelikli soruları ona da veriniz. Ondan, dersinizdeki gözlemlerini ilgili forma kaydederek size vermesini; soru sorma becerinizle ilgili gözlemlerini dersten sonra sizinle tartışmasını isteyiniz. Dersinizi kendiniz de değerlendiriniz; soru sorma becerilerinizi geliştirmek için neler yapabileceğinizle ilgili notlar alınız.

Soru sorma becerileri ile ilgili gözlem formu örneği (gözlem sırasında dikkat edilecek noktalar):

Temel nitelikli sorular Öğretmen adayı size derste kullanacağı temel nitelikli soruların listesini verecektir. Dersi izlemek için bu listeden yararlanınız. Sorulardan her biri ile ilgili görüşlerinizi belirtiniz. Bunlardan da özellikle, öğrencileri düşünmeye sevk etmek için hazırlanmış olanlar üzerinde durunuz. Arada sorular ikinci derecede önemli sorularla ilgili görüşlerinizi belirtebilirsiniz. Görüşlerinizi dersten sonra öğretmen adayı ile tartışınız.

Soruların sınıftaki öğrencilere dağılışı: Sınıfta öğrencilerin oturma düzenini gösteren bir plan yapınız. Öğretmenin sınıfın neresinde bulunduğunu işaretleyiniz. Beş dakikalık süre içinde sınıfta hangi öğrencilerin sorulara yanıt verdiğini izleyiniz.

Gözlemlerinizi oturma düzenini gösteren plan üzerinde işaretleyiniz. Soruların sınıftaki öğrencilere dağılışı

· Sorulara yanıt veren öğrencilerin sınıfın neresinde bulunduğunu

· Kaç tane kız, kaç tane erkek öğrencinin soru yanıtladığını gösterecek şekilde özetleyiniz.

Göz teması: Öğretmen adayı soru-yanıt sırasında ilgili öğrenciye bakıyor mu? Bunu yaparken sınıfın diğer kısımlarında ne olup bittiğini de izleyebiliyor mu?

Zamanlama: Öğretmen adayı, yanıtın düşünülmesine yetecek kadar zaman veriyor mu?

Pekiştirme: Öğretmen adayı verilen her yanıtta yararlanmaya ve sınıftaki öğretmenleri bu yanıtlara dayandırmaya çalışıyor mu? Öğretmen adayı öğrencileri övüyor mu? Adayın tümüyle reddettiği bir yanıt oldu mu? Oldu ise bu nasıl oldu?

Kullanılan dil: Sorular açık mıydı? Öğretmen adayı, hazır olduğunu, istekliliğini ve tepkisini belirtmek için sözselsel olmayan işaretlerden yararlandı mı?

Soru türleri: Öğretmen adayı, hatırlamayı yoklayan, belli ve tek bir yanıtı olan, belli ve tek bir yanıtı olmayan sorular ve değerlendirme soruları olmak üzere dört değişik düzeyde de soru sordu mu?

ETKİNLİK 1.8. OKULDA ARAÇ-GEREÇ VE YAZILI KAYNAKLAR

Okulda, ne gibi araç-gereç ve yazılı kaynaklar bulunduğunu, okulun uygulamakta olduğu kuralları, öğrencilere sağlanabilecek ödülleri ve uygulanabilecek yaptırımları öğrenmeye çalışınız. Gözlem yaptığınız sınıflardaki kitaplıkları, öğrenci etkinlikleri gösteren panoları, sınıfların fiziksel yapılarını inceleyin. Öğrenmeyi olumlu yönde etkileyen sınıf ortamı nasıl olmalıdır?

Kitaplar

- Sınıftaki değişik derslerde ve sizin alanınızda kullanılan ders kitaplarının adları
- Öğretmenin başvuru kitapları
- Okul kitaplığında bulunan alanınızda, sınıfın düzeyine uygun kaynak kitaplar
- Öğrenciler tarafından kullanılmakta olan başka kitaplar
- Öğretmen tarafından hazırlanmış çalışma yaprakları ve diğer kaynaklar

Materyal üretimi

Öğrencilerin kendi materyallerini hazırlamada yararlanabilecekleri araç-gereç ve olanakları var mı? Neler var, bunları kimler kullanıyor? Bilgisayar ve kelime işlem olanakları neler? Fotokopi makinesi vb. araçlar var mı?

Görsel Araç ve Gereçler

Tepegöz, asetat kâğıdı, asetat kalemleri, video göstericisi, video kasetleri vb.

Diğer Malzemeler

ETKİNLİK 1.9. OKUL MÜDÜRÜ VE OKUL KURALLARI

Uygulama okulundaki diğer öğretmen adayları ile bir araya gelerek okul müdüründen, okulun tümünü ilgilendiren sorunlar konusunda bilgi alabilirsiniz. Okul müdürü bu konuda size yardımcı olmak üzere başka bir kişiyi de görevlendirebilir.

Müdürün okuldaki çalışmalarla ilgili başlıca amaçları nelerdir, okuldaki öğretmenlerden neler beklemektedir, yeni öğretmenlerin okula ve görevlerine uyum sağlamalarındaki rolü nedir, okul yönetiminin yapısı nasıldır? gibi soruların cevabını öğrenmeye çalışınız.

ETKİNLİK 1.10. OKUL VE TOPLUM

Okulun bulunduğu toplumdaki yeri hakkında bilgi edinmeye çalışınız.

- Okulunu hizmet sunduğu semti, sosyal ve kültürel yönleriyle tanımaya çalışınız.
- Öğrenci velileri okulu ziyaret ediyorlar mı, çalışmalara katılıyorlar mı?
- Derslerde çevre incelemeleri yapılıyor mu?
- Müzeler, sergiler, tarihi eserlerin ziyareti için geziler düzenleniyor mu?

ETKİNLİK 1.11. E-OKUL UYGULAMALARI

Aşağıda verilen yapılması gereken uygulamalar uygulama öğretmenin yardımıyla gerçekleştirilmelidir:

- Öğrenci geçici kayıt defterinin bir sayfası doldurulacak
- Sınıf geçme defterinin bir sayfası doldurulacak
- Diploma defterinin bir sayfası doldurulacak
- Öğrenci kişisel dosyası örnek olarak doldurulacak
- Desimal dosya sisteminin numaralarının anlamı yazılacak
- Gelen evrak defterinin bir sayfası doldurulacak
- Giden evrak defterinin bir sayfası doldurulacak

Uygulamaların çıktıları alınmalı ve etkinlik raporuna eklenmelidir.

ETKİNLİK 1.12. OKUL DENEYİMİ DERSİ ÇALIŞMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Okul çalışmalarınızı değerlendiriniz.

1. Dosyanızı baştan sona dikkatle inceleyiniz. Dosyanızın düzenli, her etkinliğe ilişkin notlarınızın tamam ve yerinde olmasını sağlayınız.
2. Dersle ilgili notlarınız ve değerlendirmelerinizin dosyanızda tam olarak yer almış olmasını sağlayınız.

3. Dönem boyunca göstermiş olduğunuz gelişmeyi ve yapmış olduğunuz çalışmaları birlikte çalıştığınız fakülte öğretim elemanı ve uygulama öğretmenleri ile gözden geçiriniz.
4. Kendi değerlendirmeleriniz ile fakülte öğretim elemanı uygulama öğretmeni, varsa sınıf arkadaşlarınızın değerlendirmelerini yazılı olarak özetleyiniz. Bu özeti dosyanıza koyunuz. Özellikle güçlü ve zayıf yönlerinizi not etmeyi unutmayınız.

EKLER

OKUL DENEYİMİ ÇALIŞMA PLANI ÖRNEĞİ

HAFTA	ETKİNLİKLER	SON TESLİM GÜNÜ

Öğretmen Adayının

Adı Soyadı

İmzası

Uygulama Öğretmeninin

Adı Soyadı

İmzası

Uygulama Öğrt. Elm.

Adı Soyadı

İmzası

OKUL DENEYİMİ DERSİ GÖZLEM FORMU

(Gözlem Sırasında Dikkat Edilecek Noktalar)

Öğretmen Adayı:.....

Sınıf:.....

Tarih :...../...../.....

Ders :.....

Öğretmen(ler) :.....

Öğrenci Sayısı :.....

Dersi Planlama :

Başlangıç :

Dersin Amaçları :

Öğretme-Öğrenme Yaklaşımı :

Öğretim Yöntemleri :

İletişim :

Etkinlikler Arasındaki Geçişler :

Öğrencilerin Yönetimi :

Dersi Bitirme :

Öğrenci Çalışmalarını Değerlendirme:

Genel Öneriler:

OKUL DENEYİMİ DERSİ DEVAM ÇİZELGESİ

Öğretmen Adayının

Adı-Soyadı :.....

Fakülte Numarası :.....

Bölümü/Anabilim Dalı :.....

Öğretim Yılı/Dönemi :.....

Uygulama Okulu :.....

Tarih	Saat	Sınıf	Öğretmen Adayının İmzası	Uygulama Öğretmeninin İmzası

Okul koordinatörünün

Adı Soyadı

İMZA

OKUL DENEYİMİ DERSİ DEĞERLENDİRME FORMU

Öğretmen Adayının			
Adı Soyadı	:	.....	
Fakülte Numarası	:	.....	
Bölüm/Anabilim Dalı	:	.....	
Uygulama Okulunun Adı	:	.....	
Öğretim Yılı/Dönemi	:	.....	
Uygulama Öğretmeni/Öğretim Elemanın Adı Soyadı	:	.....	
Değerlendirme Ölçütleri	I.Ara Değerlendirme Notu	II.Ara Değerlendirme Notu	Yarıyıl Sonu Notu
Öğretmen Adayının Derslere Devam ve İlgisi (10 puan)			
Öğretmen Adayının Öğretmenlik Mesleğine Uygun Tutum ve Davranışları (10 puan)			
Öğretmen Adayının Fakülte ve Uygulama Okulundaki Görevliler ve Öğrencilerle Olan İletişimi (10 puan)			
Öğretmen Adayının Hazırladığı Dosya ve Raporları Verilen Zamana Uygun Teslim Etmesi (10 puan)			
Öğretmen Adayının Hazırladığı Dosya ve Raporların Tam Olması (Çalışma Planı, Devam Çizelgesi, Ders Gözlem Formları, Ders Raporları) (10 puan)			
Öğretmen Adayının Hazırladığı Raporların Dil ve Anlatım Kurallarına Uygun Hazırlanması (15 puan)			
Öğretmen Adayının Hazırladığı Raporların Etkinlik Amacına Uygun Hazırlanması (10 puan)(Başlık ve İçerik Örtüşüyor mu?)			
Öğretmen Adayının Hazırladığı Dosya ve Raporlarda İlgili Gözlemin Yapıldığı Sınıf, Öğretmen, Etkinlik Adı ve Tarihin Yer Alması (5 puan)			
Öğretmen Adayının Hazırladığı Dosya ve Raporların özgün olması (15 puan) (Kendi ifadeleriyle yazması, intihal olmaması)			
Öğretmen Adayının Hazırladığı Raporları Teslim Etmeden Önce Uygulama Öğretmeni ve Öğretim Elemanına İmzalatması (5 puan)			
Ara Değerlendirmeler ve Yarıyıl Sonu Notları Toplamı			
Açıklamalar			

Uygulama Öğretmeni

Adı Soyadı

İmza

Uygulama Öğretim Elemanı

Adı Soyadı

İmza

Okul Deneyimi dersinde yapılması gereken etkinliklerin her biri (her hafta bir etkinlik), öğretmen adayı tarafından gerçekleştirilip rapor edilir. Bu rapor uygulama öğretmeni ve öğretim elemanı tarafından incelenip imzalanır ve adayın dosyasına konulur.

Dönem sonuna kadar bu şekilde oluşturulan öğretmen adayı dosyası iki örnek halinde hazırlanıp, bir örneği değerlendirilmek üzere uygulama öğretmenine bir örneği de uygulama öğretim elemanına teslim edilir. Uygulama öğretmeni ve öğretim elemanı tarafından ayrı ayrı değerlendirilerek aşağıdaki form doldurulup, notlama işlemi yapıldıktan sonra, uygulama öğretmeni okul koordinatörüne, uygulama öğretim elemanı da anabilim dalı koordinatörüne teslim eder.

Uygulama öğretmeni ve öğretim elemanı tarafından verilen notların ortalaması, öğretmen adayının Okul Deneyimi dersinin notu olarak değerlendirilir.

DERS GÖZLEM FORMU ÖRNEĞİ

(Gözlem Sırasında Dikkat Edilecek Noktalar)

Öğretmen Adayı:.....

Sınıf:.....**Tarih:**...../...../.....

Ders:.....

Öğretmen(ler):.....

Öğrenci Sayısı:.....

Dersi Planlama: Öğretmen, dersini planlamak veya dersine hazırlanmak için dersten önce neler yapmıştır?

Başlangıç: Derse nasıl başlamıştır?

Dersin Amaçları: Size göre öğretmen bu derste, öğrencilerin neleri öğrenmesini sağlamaya çalışmaktadır?

Öğretme- Öğrenme Yaklaşımı: Öğretmen dersini nasıl organize etmekte ve dersi nasıl geliştirmektedir?

Öğretim Yöntemleri: Derste öğrencilerin katıldıkları birbirinden farklı etkinlik tipleri nelerdir? Öğretmen, dersin her aşamasını nasıl bir düzenleme ile gerçekleştirmektedir.

İletişim: Öğretmenin sınıftaki ses tonuna dikkat ediniz; öğretmen yönerge açıklamaları sunarken ve soru sorarken ses tonundan nasıl yararlanmaktadır? Öğretmen sınıftan kendisine ulaşan dönütleri nasıl kullanmaktadır?

Etkinlikler Arasındaki Geçişler: Öğretmen, derste bir etkinlikten diğerine geçişi nasıl sağlamaktadır?

Öğrencilerin Yönetimi: Öğretmen öğrencilerin davranışlarını nasıl yönlendirmektedir, sınıfı nasıl güdelemektedir, bireysel çalışmalar veya grup çalışmalarından nasıl yararlanmaktadır, övgü ve yaptırımları nasıl kullanmaktadır, potansiyel rahatsızlık kaynakları ile ilgili olarak ne yapmaktadır? Ses tonunu değiştirme, öğrenciye bakma, onun etrafında dolaşma, jest ve mimiklerle iletişimde bulunma gibi araçlardan nasıl yararlanmaktadır? Varsa disiplin problemleri, yaramaz, ilgisiz öğrencilerin kesintili engellemelerine karşı nasıl önlem almaktadır?

Dersi Bitirme: Öğretmen dersi nasıl bitirmektedir? Dersi toparlama, öğrenilenleri özetleme yapıyor mu? derste olup bitenleri gözden geçiriyor, ileriye yönelik bir şeylerden söz ediyor mu? Dersi bitirmesi ve sınıfı boşaltması ne kadar zaman alıyor?

Öğrenci Çalışmalarını Değerlendirme: Öğretmen öğrencilerinin çalışmalarını ve dersteki ilerlemelerini değerlendirmek için neler yapıyor?

Genel Öneriler:

BÖLÜM II

BAYBURT ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ
ÖĞRETMEN ADAYLARI İÇİN
ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI I ETKİNLİKLERİ

“ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI I” ETKİNLİKLER

Amaç

Öğretmenlik Uygulaması I dersi, uygulama çalışmalarının ikinci basamağını oluşturan ve öğretmen adaylarının temel öğretmenlik becerileri kazanmalarına yardım eden gözlem ve görüşlere dayalı bir derstir. Öğretmenlik Uygulaması I dersi ile;

1. Öğretmen adaylarına öğretmenlik mesleğinin temel becerilerini kazandırmak,
2. Öğretmenlik mesleğinin genel ve özel becerilerini kullanma fırsatı vermek,
3. Öğretmen adayının mesleğe yönelik performansını gözlemek ve eksikliklerini tespit etmek amaçlanmaktadır.

İlkeler

1. Yapılacak çalışmalar bu konuda önceden hazırlanmış bir plana göre yürütülecektir.
2. Her hafta yapılacak çalışmanın kısa bir planı yapılacak ve plana uygun yapılan çalışmalar “çalışma dosyasına” konacaktır.
3. Her hafta belirtilen etkinlik yapılacaktır. Çeşitli nedenlerle gecikmeler hemen telafi edilecektir.
4. Aday öğretmen yapmış olduğu çalışmalar uygulama öğretmenine gösterdikten sonra bunları her hafta uygulama öğretim elemanı ile tartışılacak ve dönüt alınacaktır.
5. Her hafta yapılan etkinlikler o hafta değerlendirilecek, yeterli bulunmayan çalışmalar tekrar yaptırılacaktır.
6. Yapılan bütün çalışmalar dönem sonunda “çalışma dosyası” içinde biriktirilecek ve her hafta yapılan çalışmalar uygulama öğretmenine paraf ettirilecektir.

İşleyiş

Öğretmenlik Uygulaması I etkinliklerinin amacına uygun bir biçimde gerçekleştirilmesi için;

1- Uygulama öğretim elemanı, fakülteadaki seminer dersinde ilk olarak öğretmenlik uygulaması çalışmalarının gözlem-kayıtlarının nasıl tutulacağını, çalışmanın nasıl ve kim tarafından değerlendirileceğini öğretmen adaylarına açıklar, onlara görev ve sorumluluklarını hatırlatır. Uygulama öğretim elemanı, dönem başında Öğretmenlik Uygulaması I derslerinin işleyişi ile ilgili olarak, uygulama öğretmeni ve öğretmen adaylarıyla toplantı yapar. Uygulama öğretim elemanı her hafta, o hafta içerisinde öğretmen adaylarının uygulama okulunda yapmış oldukları çalışmalarını gözden geçirerek gerekli dönütleri verir, bir sonraki hafta gerçekleştirilecek olan etkinliğe ilişkin açıklama ve yönergelerde bulunur. Öğretim elemanları tarafından adaylara verilecek dönütler, öğretmen adayının “Öngörülen Becerilere “ ulaşmasına katkıda bulunacak nitelikte olmalıdır.

2- Öğretmen adayı, belirlenen etkinliklerin haftalara göre dağılımını yapmak üzere uygulama öğretmeniyle iş birliği yapar. Her etkinlikle ilgili yönergelere uygun biçimde bir etkinlik değerlendirme raporu yazarak uygulama öğretmenine onaylattıktan sonra, sorumlu uygulama öğretim elemanına sunar. Uygulama öğretmeni, diğer öğretmenlerle işbirliği halinde öğretmen adayının uygulama okulunda yapacağı gözlem ve etkinliklerin yönergelere uygun bir şekilde gerçekleştirilmesine yardım ve rehberlik eder, her hafta öğretmen adayı tarafından hazırlanan raporları inceleyerek imzalar. Uygulama süresince öğretmen adayına etkinlikler sonunda “Öngörülen Becerilere” ulaşması konusunda dönütlerde bulunur.

Değerlendirme

1. Her hafta yapılan çalışma önce uygulama öğretmeni daha sonra uygulama öğretim elemanı tarafından hafta içinde değerlendirilecektir.

2. Uygulama öğretmeni değerlendirmelerde Eklerde bulunan formu kullanacaktır.

3. Uygulama öğretim elemanı, uygun bir ortamda öğrencileri kabul ederek yapılan çalışmalarını değerlendirerek öğretmen adaylarına dönüt verecektir. Bunun için eklerde belirtilen form kullanılacaktır.

4. Değerlendirme en az iki haftada bir yapılmalıdır. Uygun bulunmayan çalışmaların tekrarı istenmelidir.

5. Öğretmen adaylarının değerlendirilmesinde “şeffaflık” olmalı ve aday eksikliklerini görebilmelidir.

6. Bütün çalışmalar bir dosya içinde toplanmalıdır.

Uygulama öğretmeni ve uygulama öğretim elemanları değerlendirme için belirtilen formdan yararlanarak öğretmen adaylarının ara sınav ve dönem sonu sınav notlarını verir.

Öğrenci Dosyalarında Bulunması Gereken Formlar

1. Öğrenci tanıtım formu
2. Devam çizelgesi
3. Öğretmen ve Öğretim elemanı değerlendirme formu
4. Dönem Planı
5. Etkinlik Raporları

ETKİNLİK 2.1. DÖNEM PLANI VE YÖNLENDİRME VE AÇIKLAMALAR

1- Dönem boyunca uygulama okulunda geçireceğiniz haftalara ilişkin bir plan hazırlamak üzere, öncelikle grubunuzdan sorumlu fakülte öğretim elemanına ulaşarak Öğretmenlik Uygulaması I etkinlikleri çalışmaları ve bulunduğunuz öğretim yılına ait akademik takvime ilişkin bilgi alınız.

2- Uygulama okulundaki çalışmalarınızı yakından izleyecek ve size rehberlik yapacak olan Uygulama Öğretmeniyle yaptığınız görüşmede, fakülte öğretim elemanının sizden bu dönem içinde yapmanızı istediği Öğretmenlik Uygulaması I etkinlik listesini uygulama öğretmeniyle paylaşarak ondan, bu çalışmaları uygulama okulunun ilgili sınıf ve şubelerine ait ders programı çerçevesinde resmi tatil günlerini hariç tutarak, uygun bir şekilde organize etmesi konusunda size yardımcı olmasını isteyiniz.

3- Uygulama öğretmeninize Öğretmenlik Uygulaması I etkinliklerinden yapılacak çalışmaları sayarak, dönem planının buna göre oluşturmasına katkı sağlayınız. Uygulama okulunda geçen günleriniz arasındaki zamanlarda, size yardımcı olan uygulama öğretmeniyle gerekli hallerde nasıl iletişim kurabileceğinizi öğrenip not ediniz.

4- Uygulama öğretmeniyle görüş birliği sağlayarak hazırladığınız Öğretmenlik Uygulaması I dersi dönem planına öğretim yılı boyunca uyunuz. Uygulama okulunda geçirdiğiniz bu ilk günü ve gerçekleştirdiğiniz etkinliğinizi özetleyen bir rapor yazarak, fakültedeki seminer dersinde uygulama öğretim elemanına ulaştırınız.

ETKİNLİK 2.2. SORU SORMA ALIŞTIRMALARI

1- Soruların hangi amaçlarla sorulacağını inceleyiniz. Sizin hangi amaçlara hizmet eden soruları seçtiğini belirtiniz.

2- Önceden belli ve tek yanıtı olan sorular yani hatırlamaya yardımcı sorular hazırlayınız. Bunları öğrencilere sorunuz.

3- Bu soru tiplerinden başka hangi tip sorular olduğunu araştırınız. Bu sorulara ilişkin örnek sorular belirleyiniz.

4- Hazırlamış olduğunuz sorular dersin konusu, sınıfın seviyesine ve dersin amaçlara hizmet edecek biçimde olmalıdırlar.

5- Bu soruların sorulmasında, açıklamalarda yer alan ilkeleri göz önünde bulundurarak öğrencilere sorunuz. Soruları cevaplayan veya cevaplamayan öğrencilere nasıl tepkide bulunulacağını uygulama öğretmeni ve arkadaşlarınızla tartışınız.

6- Soru sorma alıştırmalarının nasıl yürütüldüğüne ilişkin bir rapor hazırlayınız. Bu raporun hazırlanmasından önce, sınıfın oturma planını çıkarınız. Bu soruların kime sorulduğunu ve bunlardan ne tür yanıtlar alındığını plan üzerinde gösteriniz.

7- Hazırlamış olduğunuz bu raporu el yazınızla yazarak uygulama öğretim elemanı ile tartışınız ve dönüt alınız. Bu tartışmalardan elde ettiğiniz kazanımları arkadaşlarınızla paylaşınız.

Örnek Açıklamalar

1. Öğretmenler sık sık soru sorarlar. Niçin? Soru sorma amaçlarından bazıları şunlardır:

- Öğrencileri öğrenmeye güdüleme
- Dersi, öğrencilerin kendi deneyimleriyle ilişkilendirme
- Öğrencilerin neleri hatırlamakta olduklarını anlama
- Öğrencilerden, öğretim ile ilgili dönüt sağlama
- Öğrencilerin öğrenmekte olup olmadıklarını anlama
- Öğrencilerin, düşüncelerini sağlama
- Öğrencilerin konuşmalarına yardımcı olma
- Problemleri çözme
- Öğrencilerin birbirlerinden öğrenmelerini sağlama
- Sınıfı denetim altına alma

Daha başka amaçlar düşünebiliyorsanız bunları ekleyiniz.

2. Kendi alanınızla ilgili olmak üzere, yukarda sözü edilen amaçlardan her birine hizmet edecek bir soru hazırlayınız. Hazırladığınız soruları diğer öğretmen adayı arkadaşlarınızla tartışınız.
3. Öğrencilerin derste geçen olguları hatırlayıp hatırlayamadığını yoklayan sorular bulmak çok kolaydır. Öğretmenlerin yararlandıkları soruların pek çoğu bu türdendir. Sizin sorularınızın hepsi de hatırlamayı yoklayan sorular mıdır? Öğrencileri düşünmeye sevk edecek sorular bulmak daha zordur.
4. Soru türlerine ilişkin değişik sınıflamalar vardır. Aşağıda verilen sınıflama bunlara bir örnektir. Bu örnek. B.S. Bloom'un editörlüğünü yapmış olduğu. 1956 yılında yayımlanan ve Taxonomy of Educational Objectives (Eğitim Hedeflerinin Aşamalı Sınıflaması), adı ile bilinen bir sınıflamaya dayalıdır. (Bu sınıflama ile ilgili ayrıntılı bilgi, eğitim bilimleri, öğretim yöntemleri ve ölçme ve değerlendirme ile ilgili kaynaklarda bulunabilir.)
5. Soru türleri:

Hatırlamayı yoklayan sorular: Hatırlanması beklenen olgular ve diğer bilgi birikimi öğelerinin sorulduğu sorulardır. Bunlar, Bloom'un aşamalı sınıflamasında en alt düzeyde yer alan öğrenme ürünlerini yoklayan sorulardır. Bu tür sorulara ilişkin bazı anahtar sözcükler şunlardır:

Hatırlama belirleme ne tanımlama adlandırma işaretleme listeleme belirleme

Önceden belli ve tek bir yanıtı olan sorular: Bunlar yukarda sözü edilen aşamalı sınıflamada kavrama, uygulama ve analiz düzeylerinde yer alan öğrenme ürünlerini yoklayan sorulardır. Bu gibi soruları yanıtlamak için öğrencinin, yoklanan öğrenmelerin bu düzeylerin hangisinde yer aldığına göre değişik zihinsel işlemlerden yararlanması gerekir. Yoklanan öğrenme kavrama düzeyinde ise soruyu yanıtlayabilmek için öğrencinin, öğrenmiş olduklarını, anlamını değiştirmeden farklı bir şekilde ifade etmesi, kendi anlatımı ile ifade etmesi, açıklaması veya yorumlaması gerekir. Yoklanan öğrenme ürünü uygulama düzeyinde ise soruyu yanıtlayabilmek için öğrencinin, öğrenmiş olduklarını, kendisi için yeni olan yani ilk kez karşılaştığı fakat öğrenmiş olduklarıyla içinden çıkabileceği bir durumu anlama, bir sorunu çözmeye kullanması gerekir. Yoklanan öğrenme ürünü analiz düzeyinde ise soruyu yanıtlayabilmek için öğrencinin yine kendisi için yeni olan, yani ilk kez karşılaştığı bir bilgi bütünü veya bütünlüğü olan başkaca bir ürünün parçalarını, parçaları arasındaki ilişkileri ve bütün içinde bu parçaların nasıl bir araya getirilerek bütünleştirilmiş olduğunu belirlemesi

gerekir. Bu tür sorulara ilişkin bazı anahtar sözcükler şunlardır: açıklama, tarif etme, karşılaştırma, gözden geçirme, özetleme, nasıl, neden.

Önceden belli ve tek bir yanıtı olmayan sorular: Bunlar, yukarda sözü edilen aşamalı sınıflamada sentez düzeyinde yer alan öğrenme ürünlerini yoklayan sorulardır. Bu gibi soruları yanıtlamak için öğrencinin, duruma göre, kendi bilgisi dâhilinde bir eşi veya yakın benzeri olmayan bir bilgi bütünü veya bu nitelikte ve bütünlüğü olan başkaca bir ürün ortaya koyması, böyle bir bilgi bütünü veya ürünü oluşturmak için bir plan ya da işlemler takımı oluşturması, böyle bilgi bütünlerini veya ürünleri sınıflama veya açıklamada kullanılabilecek nitelikte bir soyut ilişkiler takımı geliştirmesi gerekecektir. Bu tür sorulara ilişkin bazı anahtar sözcükler şunlardır: tahmin etme, önerme, oluşturma, geliştirme, varsayma.

Bir değerlendirme sonucunda yanıtlanabilecek sorular: Bunlar, yukarda sözü edilen aşamalı sınıflamada değerlendirme düzeyinde yer alan öğrenme ürünlerini yoklayan sorulardır. Bu gibi soruları yanıtlamak için öğrencinin kendisine verilen, belli amaca hizmet etmek üzere hazırlanmış bir malzeme, bir yöntem vb.nin, mantıksallık, iç tutarlılık gibi iç ölçütlere veya amaca uygunluk, başka koşulları karşılama gibi dış ölçütlere göre bir değerlendirmesini yapması gerekecektir. Bu tür sorulara ilişkin bazı anahtar sözcükler şunlardır:

Değerlendirme, seçme, kritik etme, toparlama, karar verme, düzeltme, seçme, sıralama

Hatırlamayı yoklayan soru örnekleri:

- Verilen elektrik devresindeki elemanların adlandırınız.
- Difüzyon terimini tanımlayınız.

Önceden belli ve tek bir yanıtı olan soru örnekleri:

- Elektrik devresinde, lambaların seri bağlama şeklini açıklayınız.
- Difüzyon ve ozmosu karşılaştırınız.

Önceden belli ve tek bir yanıtı olmayan soru örnekleri:

- Bir elektrik devresindeki lambalar paralel bağlı hale getirilirse neler olabilir?
- Canlı dokuda ozmoz olayını göstermek için yararlanılabilecek bir deney ne olabilir?

Bir değerlendirme sonucunda yanıtlanabilecek soru örnekleri:

- Bir ev için, hangi türden bir elektrik devresi en iyidir, niçin?

· Ders kitabınızda, ozmosu göstermek amacıyla verilen deney düzeni, amacına ne ölçüde bir hizmet sağlamaktadır?

Alanınızla ilgili olarak, yukarıdaki kategorilerden her biri ile ilgili bir soru hazırlayınız. Hazırladığınız örnekleri öğretmen aday arkadaşlarınızla tartışınız.

· Yakın zamanda öğretmeye çalışacağınız bir konu seçiniz. Bu derste kullanmak üzere, öğrencilerin sadece bazı bilgileri hatırlamakla yanıtlayabilecekleri ve yanıtlayabilmeleri için daha üst düzeylerde zihinsel işlemler gerektiren sorular hazırlayınız. Özellikle temel nitelikte olan sorular üzerinde durunuz. Bunlar, sınıftaki öğrencilerin yeni bir konuyu öğrenmelerini sağlar. Bu sırada öğrencileri olgulardan düşünmeye geçirmeye çalışırken öğretmene, öğretme-öğrenme sürecini yönlendirme olanağı verir. Sınıfın önüne çıkıp dersi yürütmeye çalışırken böyle sorular bulmak çok zordur. Bu gibi soruların, dersten önce hazırlanmış olması gerekir. Temel sorular arasında sorulabilecek ikinci derecede önemli olan soruları, daha sonra ve öğrencilerin temel sorularla ilgili yanıtlarına tepkide bulunurken de düşünebilirsiniz.

· Hazırlayarak dersin akışına uygun bir sıraya koyduğunuz soruları, dersinde uygulama yapacağınız öğretmenle birlikte gözden geçiriniz.

Soruların sınıftaki öğrencilere dağılışı: Sınıfta, öğrenmeye daha çok güdülenmiş olan öğrenciler en önde oturma eğilimi gösterirler. Daha az güdülenmiş olan, daha yavaş öğrenen, sessiz ve sakin oturmak isteyenler ise yanlarda ve köşelerde oturma eğilimigösterirler. Sınıfın önünde durduğunuz zaman, en çok nereye bakarsınız? Sağa veya solabirbirine yakın sayıda soru yöneltmeye ve onlardan her birine bu kadar soruya yanıt vermeolanağı sağlamaya çalışmalısınız. Bunu yapmanın bir yolu sınıf içinde dolaşmanız ve herdefasında görüş alanınızda farklı bir öğrenci grubu olacak şekilde durmanızdır.

Kız ve erkek öğrenciler: Soruları daha çok kızlar mı, erkekler mi yanıtlıyor? Yanıtların uzunluğu ve niteliği iki cins için de aynı mı? Cinslerden biri daha sık soru yanıtlıyor veya daha iyi yanıtlar veriyorsa dengeyi sağlamak için nasıl bir yardımda bulunabilirsiniz?

Göz teması: Bir öğrenciye soru sorar ve onun yanıtını dinlerken ona bakınız. Bunu yaparken, sınıfın diğer yerlerinde ne olup bitmekte olduğunu da gözden kaçırmayınız.

Zamanlama: Soruyu sorunuz. Sınıftaki bütün öğrencilerin yanıtı düşünmesi için birkaç saniye bekleyiniz. Soruyu belli bir öğrenciye yöneltmek istiyorsanız, bundan sonra onu adıyla çağırınız ve soruyu yanıtlamasını isteyiniz. Gerekirse, soruyu değişik bir biçimde ifade ediniz, yanıtın bulunmasını çabuklaştırıcı, kolaylaştırıcı önlemlerden yararlanınız. Öğrenci soruyu yanıtlayamazsa, diğer bir öğrencinin yanıtlamasını isteyiniz.

Pekiştirme: Yanıtlara olumlu bir yaklaşım içinde olunuz. Yanıtları, olanaklar ölçüsünde iyi karşılayınız ve övünüz. Yanıta, hiçbir zaman gülmeyiniz; yanıtla alay etmeyiniz; yanıtı dinlememe, duymama, tümüyle reddetme gibi bir davranış içine girmeyiniz. Yanıtın ne kadarından yararlanabilirsiniz o kadarından yararlanınız. Yanıtlayan öğrencinin, baksoruları yanıtlamak için de istek duymasını sağlamaya çalışınız. Yanlış bir yanıtta sizin de sorumluluğunuz bulunabileceğini unutmayınız. Sorunuz açık ve anlaşılır bir soru olmayabilir çok karmaşık bir soru sormuş olabilirsiniz.

Kullanılan dil: Sorularınız kısa, soruyu ifade etmede kullandığınız dil açık ve anlaşılır olmalıdır. Öğrencilerin, anlayış gösterme, yüreklendirme, şaşkınlığınızı anlatma gibi amaçlarla kullandığınız sözsöl olmayan işaretleri de anlayabildiklerini unutmayınız.

· Planladığınız dersi veya onun bir bölümünü bir sınıfta uygulayınız. Ders öğretmeni veya öğretmen adayı bir arkadaşınızdan dersinizi gözlemesini rica ediniz. Elinizdeki temel nitelikli soruları ona da veriniz. Ondan, dersinizdeki gözlemlerini ilgili forma kaydederek size vermesini; soru sorma becerinizle ilgili gözlemlerini dersten sonra sizinle tartışmasını isteyiniz. Dersinizi kendiniz de değerlendiriniz; soru sorma becerilerinizi geliştirmek için neler yapabileceğinizle ilgili notlar alınız.

Soru sorma becerileri ile ilgili gözlem formu örneği (gözlem sırasında dikkat edilecek noktalar):

Temel nitelikli sorular Öğretmen adayı size derste kullanacağı temel nitelikli soruların listesini verecektir. Dersi izlemek için bu listeden yararlanınız. Sorulardan her biri ile ilgili görüşlerinizi belirtiniz. Bunlardan da özellikle, öğrencileri düşünmeye sevk etmek için hazırlanmış olanlar üzerinde durunuz. Arada sorular ikinci derecede önemli sorularla ilgili görüşlerinizi belirtebilirsiniz. Görüşlerinizi dersten sonra öğretmen adayı ile tartışınız.

Soruların sınıftaki öğrencilere dağılışı: Sınıfta öğrencilerin oturma düzenini gösteren bir plan yapınız. Öğretmenin sınıfın neresinde bulunduğunu işaretleyiniz. Beş dakikalık süre içinde sınıfta hangi öğrencilerin sorulara yanıt verdiğini izleyiniz.

Gözlemlerinizi oturma düzenini gösteren plan üzerinde işaretleyiniz. Soruların sınıftaki öğrencilere dağılışını

· Sorulara yanıt veren öğrencilerin sınıfın neresinde bulunduğunu
· Kaç tane kız, kaç tane erkek öğrencinin soru yanıtladığını gösterecek şekilde özetleyiniz.

Göz teması: Öğretmen adayı soru-yanıt sırasında ilgili öğrenciye bakıyor mu? Bunu yaparken sınıfın diğer kısımlarında ne olup bittiğini de izleyebiliyor mu?

Zamanlama: Öğretmen adayı, yanıtın düşünülmesine yetecek kadar zaman veriyor mu?

Pekiştirme: Öğretmen adayı verilen her yanıtta yararlanmaya ve sınıftaki öğretmenleri bu yanıtlara dayandırmaya çalışıyor mu? Öğretmen adayı öğrencileri övüyor mu? Adayın tümüyle reddettiği bir yanıt oldu mu? Oldu ise bu nasıl oldu?

Kullanılan dil: Sorular açık mıydı? Öğretmen adayı, hazır olduğunu, istekliliğini ve tepkisini belirtmek için sözsiz olmayan işaretlerden yararlandı mı?

Soru türleri: Öğretmen adayı, hatırlamayı yoklayan, belli ve tek bir yanıtı olan, belli ve tek bir yanıtı olmayan sorular ve değerlendirme soruları olmak üzere dört değişik düzeyde de soru sordu mu?

ETKİNLİK 2.3. DERSİN YÖNETİMİ VE SINIFIN KONTROLÜ

1- Öğretimin başarılı olmasında ilk adım dersin yönetimi ve sınıfın kontrolüdür. Bu etkinlik kapsamında ilk olarak öğrenme ortamını, öğrenci sayısı, yerleşim biçimi, ısı, ışık, renk, gürültü, temizlik, görünüm vb. fiziksel özellikler bakımından gözlem konusu yapınız.

2- Olumlu öğrenme ortamı, öğrenci merkezlik ve etkileşim esas olmak kaydıyla dersin yönetimi sırasında özellikle iletişim becerilerinden etkili bir şekilde yararlanmak da önemlidir. Kendi alanınızla ilgili dersleri izleyerek dersin yönetimi sırasındaki sözel ve sözsüz iletişim tekniklerinden nasıl yararlandığını gözlemeye ve gerekli notları tutmaya çalışınız. Bu çerçevede aşağıdaki açımdan yararlanabilirsiniz.

· **Dersin başlangıcında:** Öğrencilerin sınıfa girişlerinde kontrol nasıl sağlanıyor? Derse başlamadan önce sınıftaki öğrencilerin yerlerine yerleşmeleri ve dikkatlerini konu üzerine toplamaları için neler yapılıyor? Başka şeylerle ilgilenen, sınıfa geç giren öğrencilere zaman kaybetmeden müdahale etme amacıyla ne tür önlemler alınıyor? Bu aşamada uğultu, uyarı, gürültü ve sessizlik ile geçen süre ne kadardır? Hangi iletişim becerilerinden nasıl yararlanılmaktadır?

· **Ders sırasında:** Öğrencilere nasıl hitap ediliyor? (İsimleri kullanılarak mı?) Yönergelerin açık ve anlaşılır olması nasıl sağlanıyor? Öğrencilerle konuşurken nasıl davranılıyor? (Yüzlerine bakılıyor mu?) Sınıfın tümü nasıl görüş alanı içinde tutuluyor; sınıfın her köşesinde olup bitenden nasıl haberdar olunuyor?

· **Stratejiler:** Yüzünü sınıfa dönük tutma, hareketli olma ve sınıf içinde dolaşma ve benzeri önlemler nasıl kullanılıyor? Etkinlikler arasındaki geçişler nasıl sağlanıyor? Sınıftaki bütün öğrencilerin derse katılımını sağlamak için sorulardan nasıl yararlanılıyor? Övgü ve cesaretlendirmeler nasıl kullanılıyor? Yazı tahtası ve ders materyalleri nasıl

kullanılıyor? Bu aşamada uğultu, uyarı, gürültü ve sessizlik ile geçen süre ne kadardır? Hangi iletişim becerilerinden nasıl yararlanılmaktadır?

· **Ders sonunda:** Öğrencilerin toparlanması ve sınıftan çıkarılmasında sessizlik ve düzen nasıl sağlanıyor? Bir sonraki ders için sınıf nasıl hazırlanıyor?

3- Sınıftaki öğretim amaçlı yapılandırılmalarda bir diğer boyut öğrenci davranışlarının yönetilmesidir. Öncelikle öğretmenler, istenen davranışları çoğaltmak yoluyla istenmeyen davranışları azaltma, istenen davranışa inandırma, istenen davranışı güçlendirme ve istenen davranışı kolaylaştırma gibi önleyici stratejilerden nasıl yararlanıyor, bunu gözlemeye çalışınız. Daha sonra, öğrencilerin, dersin başında (ilk 10 dk), dersin islenmesi sırasında (20 dk) ve dersin sonunda (son 10 dk) olmak üzere; derse geç gelme, derste gürültü yapma, şarkı mırıldanma, arkadaşlarına lakap takma, kaba, kırıcı, argo ve küfürlü konuşma, tehdit ya da sözle taciz etme, arkadaşlarına nesne fırlatma, arkadaşlarından şikayetçi olma, eşyalarını izinsiz alma, alay ve kavga etme, fısıldama, sınıfta izin almadan dolaşma, derste bir şeyler yeme-içme, ders dışı amaçsız sorular sorma, ders araç gereçlerini amaçları dışında kullanma, sürekli yer değiştirme, grup etkinliklerine katılmama, sınıfı kirletme, sınıf kurallarına uymama, derste komiklik yapmaya çalışma, öğretmene saygısızlık gösterme gibi istenmeyen türden davranışlardan hangilerini ve ne kadar süre ve sayıda gösterdiğine ilişkin kayıtlar tutmaya çalışınız.

4 Farklı özellikteki öğrencilerin aynı sınıf ortamını sorunsuz bir şekilde paylaşmalarını sağlamak zordur. Bununla birlikte öğretmenler, olumlu bir sınıf iklimi oluşturma, beden ve ben dilinden yararlanma, öğrenci çalışmalarına pozitif yaklaşma, ödüllendirme, sınıfta amaçlı bir şekilde gezinme, sınıfla birlikte kurallar oluşturma gibi stratejilerle istenilen davranışları çoğaltabilirler.

5- Bir yandan öğrencinin istenmeyen davranışlarıyla ilgili gerekli notları alırken, diğer yandan da öğretmenlerin bu davranışları yönetmek için vermiş oldukları tepkileri gözleyiniz. Öğretmenlerin istenmeyen öğrenci davranışları ile başa çıkabilme stratejileriyle bağlamında; sözlü olmayan iletiler kullanma, yakınlık sağlama, dokunma, grup odaklanmasından yararlanma, konuya kısa bir ara verme, ben iletisi kullanma, öğrenciyi izole etme veya oturma yerini değiştirme, öğrenciyi istediği işi yapmaktan alıkoyma, akran arabuluculuğundan yararlanma, ailelerle görüşme, öğrencilerle bireysel iletişim kurma gibi çok geniş bir seçenek yelpazesi vardır. Bu nedenle, özellikle etkin öğrenme zamanından fazla süre almayan türden öğretmen tepkilerinin kullanılma sıklığını belirlemek daha uygun olacaktır.

Dersin yönetimi ve sınıfın kontrolü ile ilgili bazı öneriler (Ders Gözlem Formu)

Tarih ..... Sınıf ..... Süre .....

Dersten önce

- Dersinize iyi hazırlanın; her şeyi açık seçik planlayın.
- Çeşitli etkinliklerden yararlanmaya hazırlanın.
- Planladığınız çalışmanın öğrenci düzeyine uygunluğunu denetleyin.
- Hızlı ve yavaş öğrenen öğrenciler için ek etkinlikler hazırlayın.
- Dersten önce, araç gereç ve gösterilerin kullanıma hazır olup olmadığını denetleyin.
- Olanak varsa, dersten önce sınıfın düzenini gözden geçirin.
- Sınıfa, öğrencilerden önce girin.

Derse başlarken

- Öğrencilerin sınıfa girişlerini kontrol edin.
- Başlamadan önce, öğrencilerin sınıfa yerleşmelerini sağlayın. Dikkatlerini derse çekin.
- Kesintiler ve derse geç gelmeler ile ilgili işlemleri çabucak tamamlayın.

Ders sırasında

- Öğrencilerin adlarını öğrenerek onları adları ile çağırın.
- Yönergelerinizi açık bir biçimde ifade edin.
- Öğrencilere konuşurken onların yüzlerine bakın.
- Sınıfı görüş alanında tutarak her köşesinde ne olup bittiğinden haberdar olun.
- Etkinlikleri, öğrencilerin dikkat sürelerine uygun olacak şekilde planlayın.

Hareketlerinizde

- Sınıfa arkanızı dönmeyin.
- Hareketli olun, sınıfın önünde kalmayın, her yanında dolaşın
- Bir etkinlikten diğerine geçişi dikkatle düzenleyin.
- Öğrencilere soru sorarak sık sık onlardan dönüt alın.
- Sorularınızı sınıfın tümüne yöneltin, bütün öğrencilere soru sorulmuş olmasını sağlayın.
- Övgü ve yüreklendirmelerden yararlanın.
- Öğrenciler için bir yardımcı ve destek olun.

Sorun çıktığında

- Ne yapılması gerekiyorsa işi uzatmadan yapın.
- Kazanamayacağınız bir davranış üzerinde durun.
- Kişi üzerinde değil, davranış üzerinde durun.
- Ölçütlerinizi açık bir biçimde ortaya koyun ve ödün vermeyin.
- Gerektiğinde uygun cezaların verilmesinde kararlı ve işlemlerinizde tutarlı olun.

Dersin sonunda

- Dersin bitiminden önce öğrencilere, toparlanmaları için zaman verin.
- Öğrencilerin ayrılmalarına izin vermeden, sınıfın düzenli olmasını sağlamak için etrafa göz atın.
- Öğrencilerin sınıftan çıkmalarını izin vermeden önce sessizlik ve düzeni sağlayın.

Dersten sonra

- Dersin bir değerlendirmesini yazarak dosyanızda, ders planının arkasına koyun. Yaptığımız yanlışları ve gelecek derste düzeltebileceğiniz eksiklerinizi ayrı ayrı not etmeyi unutmayın.

ETKİNLİK 2.4. ÖĞRENCİ ÇALIŞMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

1- Hangi durumlarda değerlendirme yapılması gerektiği konusunda araştırmalar yapınız. Bu konuda uygulama öğretmeninizin görüşlerini de alınız.

2- Uygulama öğretmeninden bu iş için ne kadar zaman ayrıldığı, nelerin değerlendirildiği ve bunun hangi ölçütlere göre yapıldığı konusunda bilgiler alınız.

3- Öğretmenin yapmış olduğu bir değerlendirmeyi inceleyiniz. Nelerin dikkate alındığını inceleyiniz.

4- Uygulama öğretmeninden izin alarak verilmiş bir ödevi kendiniz değerlendiriniz. Bunun sonuçlarını uygulama öğretmeninizle ve arkadaşlarınızla tartışınız.

5- Konuyla ilgili hazırlamış olduğunuz raporu ve uygulama örneklerinden birkaçını fakülteye getirerek uygulama öğretim elemanı ile tartışarak dönüt alınız. Kazanımları arkadaşlarınızla paylaşınız.

Örnek uygulamalar

Özet: Öğrencilere bir ev ödevi yaptırınız. Yapılan ödevleri inceleyip değerlendirdikten sonra öğrencilere geri veriniz.

1- Yazılı çalışmalara not verilmesini gerektiren pek çok neden vardır. Bunlardan bazıları şöyledir.

- Öğrencilerin yanlışlarını düzeltmek
- Öğrenme eksiklerini giderici önlemler için hazırlık yapmak
- Öğrencileri öğrenmeye güdülemek
- Öğrencilere, velilere ve okula, her öğrencinin sağladığı gelişmelerle ilgili bilgi vermek
- Öğrencinin ne kadar çaba harcadığını belirlemek
- Sağlanan öğretmenlik hizmetinin etkili olup olmadığını belirlemek.

Daha başka ne gibi nedenler düşünebiliyorsunuz?

2- Sürekli olarak, öğretmenin elinde değerlendirilecek pek çok şey vardır. Öğretmenle görüşerek, her hafta öğrenci çalışmalarını değerlendirmek için ne kadar zaman harcadığını sorunuz. Öğretmene şöyle sorular sorarak ondan cevap almaya çalışınız: yazılı çalışmalardan ne kadarını inceliyor ve bunlardan ne kadarına not veriyorsunuz? Bazı çalışmaları, diğerlerine göre daha titizlikle incelemeniz gerekiyor mu? Okulda nasıl bir not (değerlendirme) ölçeği kullanılıyor? Hangi durumlarda en yüksek, orta veya en düşük notun verileceğini gösteren

ölçütler nelerdir? Bu gibi soruların cevaplarını öğrendikten sonra, not defterine veya öğrenci dosyalarına bakarak öğrenci başarısı ile ilgili ne gibi kayıtlar tutulduğunu öğreniniz. Bunları yaptıktan sonra etkinliğin geriye kalan kısmına geçebilirsiniz.

3- Öğretmen, bazı öğrencilerin belirli bir çalışmasını birlikte incelemek ve bunlara birlikte not vermek için izin alınız. Bunlar, öğretmenin daha önce yaptığı sınavdaki sorulara verilen cevaplar veya daha önce yaptırdığı bir ödevin sonuçları olabilir. İncelenerek, not verilecek çalışmanın, sınıfta öğrenilmekte olan konuyla ilişkili olması gerektiğini unutmayınız.

4- Öğrenmeyle çalışırken, öğrencinin bilgi edinme düzeyini, bir uygulamanın anlaşılma derecesini, öğrencinin çalışmadaki düzenliliğini, yazım kurallarına uyma derecesini, sunuştaki becerisini gösteren kanıtlara not verirken yararlandığı ölçütler üzerinde durunuz.

5- Bir çalışmaya not vereceğiniz zaman, incelemeye başlamadan önce, çalışmanın hangi yönlerine kaç puan vereceğinize karar vermeniz gerekir. Vereceğiniz puanlar, çalışmada görülmesi beklenen mükemmellik derecesine (ölçüt alınan düzeye) göre belirlenmiş olmalı; diğer öğrencilerin ürünlerine göre ne durumda olduğuna dayalı olmamalıdır. Bir öğrencinin ürününü, diğer öğrencilerin ürünleriyle subjektif bir biçimde karşılaştırmaktan kaçınınız.

6- Öğretmenle görüşerek; öğrencilerin çalışmalarından başka bir örnek alınız. Bunlar, yine öğrencilerin sınav kâğıtları veya ödevleri olabilir. Bu çalışmaların önce bir fotokopisini alınız. Asıllarını geri veriniz. Kopyaları üzerinde bu ürünlere, yukarıdaki esasları göz önünde tutmaya çalışarak not veriniz.

7- Bunların üzerine, ilgili öğrenciyi destekleyici ve ona yol gösterici notlar düşününüz. Bu notlarınızda öyle titiz davranınız ki öğrenci, sizin notlarınızı okuduktan sonra, aynı konuda daha iyi ürünler ortaya koyabilsin.

8- Öğrencilerin çalışmalarını çabucak inceleyip değerlendiriniz. Öğretmenin de görüşünü alarak sonuçları öğrencilere, konu ile ilgileri devam ediyorken, sıcağı sıcağına ulaştırmaya çalışınız.

9- Öğretmenle görüşerek sınıfta öğrencilere, üstün nitelikli ürün veren öğrencilerin adlarını da anarak olumlu dönütler vermeyi deneyiniz. Çalışmada hedef alınan düzeye ne derecede yaklaşmış olduğu, bütün öğrencilerin başarılı olduğu noktalar, yaygın olan yanlış anlamalar gibi sınıftaki bütün öğrencileri ilgilendiren noktaları açıklamaya çalışınız. Özellikle üstün nitelikli çalışmalardan örnekler veriniz; kötü örnekler üzerinde durmayınız. Gerekli düzeyde bir gelişme sağlayabilmeleri için özel bir dikkat gerektiren öğrencilerle, bireysel olarak daha sonra görüşünüz.

10- Öğrencilerin kendilerine güvenlerinin, çalışmalarına ilişkin tepkilerinizden etkilenebileceğini; sürekli olumsuz eleştirilerle karşı karşıya kalma veya sürekli düşük notlar almanın öğrencinin ilgisini ve çabasını tehlikeye sokabileceğini unutmayınız.

11- Tarih atın, başlık ve notlandırma yapın. Çalışmalarını vermemiş, tamamlamamış ve düzeltmemiş öğrencileri takip etmeyi unutmayın.

12- Farklı öğretmenlerin değerlendirme yaparken birbirlerinden farklı bir yaklaşım izleyip izlemedikleri araştırılabilir. Eğer gruptaki öğretmen adayları farklı sınıflarda uygulamaya katılmışlarsa ve öğretmenleri de farklı ise bunların yapmış olduğu değerlendirme sonuçları tartışılabilir.

ETKİNLİK 2.5. DERS KİTAPLARINDAN YARARLANMA

1- Bu konuda hazırlanmış olan ve örnek açıklamalarda yer alan formu inceleyiniz.

2- İslenen derse uygun olacak şekilde bir strateji belirleyin. Bunun nasıl uygulanacağı konusunda düşününüz ve bir örnek hazırlayınız.

3- Bu stratejinin nasıl uygulanacağını, ders süresince nasıl kullanılacağı konusunda bir doküman hazırlayınız.

4- Hazırlamış olduğunuz dokümanı uygulayınız. Uygulamada eksiklerinizi ve bunun daha etkili nasıl yapılacağı konusunda bir rapor hazırlayınız.

5- Konuyla ilgili hazırlamış olduğunuz raporu ve dokümanı fakülteye getirerek uygulama öğretim elemanı ile tartışarak dönüt alınız. Kazanımları arkadaşlarınızla paylaşınız.

Örnek uygulamalar

Özet: Öğrenciler ders kitabını, bu kitap hakkında çok az bir bilgi ile kullanmakta olabilirler. Ders kitabında anlatılan bir konuyu anlayabilmeleri için öğrencilere bu kitabı nasıl kullanmaları gerektiği öğretilmelidir. Öğrencilere uygun şekilde yardım edilirse onlar, kendilerine böyle bir güç sağlayabilecek çalışma becerilerini ve stratejileri öğrenebilirler. Vereceğiniz görevleri yerine getirebilmeleri için öğrencilerin, ders kitabındaki metin, grafik, tablo, akış diyagramı, harita gibi kısımları anlayabilmeleri gerekir. Aksi halde bu görevleri yerine getiremezler.

1- Aşağıda bir örneği verilen formu inceleyiniz. Az sonra ele alınacak notaları da göz önünde tutarak ders kitabından, formda ele alınan her bir çalışma stratejisinin uygulanabileceği bir metin belirleyiniz.

2- Metinlerin, dersin olabildiğince değişik bölümleriyle ilgili kısımlardan seçilmiş ve aynı zamanda, derste yapılmakta olan çalışmalarla ilgili olmasını sağlamaya çalışınız.

3- Ders kitabı üzerinde yapılacak çalışma ile geliştirmek istediğiniz çalışma stratejisini belirleyiniz. Diğer bir deyişle formdaki stratejilerden, üzerinde çalışma yapmak istediğiniz bir tanesini seçiniz.

4- Seçilen strateji ile ilgili olarak sınıfta yararlanacağınız işlem yolunu, aşağıdaki sorulara cevap verecek şekilde planlayınız.

- Giriş nasıl yapılacak?
- Öğrenciler bireysel olarak mı, eşli olarak mı, yoksa gruplar halinde mi çalışacaklar?
- Ders kitabından verilen kısmın, örneğin metnin analiz edilmesi sırasında öğrenciler birlikte çalışarak düşüncelerini birbiriyle tartışabilecekleri için eşli çalışma diğerlerinden daha iyi olabilir.
- Süreç boyunca çalışmalar nasıl izlenecek ve kontrol edilecek?
- Ders sonunda, grupların sınıf tartışmasına katkıları nasıl sağlanacak?

5- Öğrencilere verdiğiniz görevleri değerlendiriniz. Özellikle öğrencilere zor gelen kısımları not alınız. Bu görevi geliştirmek için ne gibi değişiklikler gerektiğini yazınız?

Ders kitaplarından yararlanma ile ilgili bir örnek:

Çalışma Stratejisi	Öğretmenin yaptığı	Öğrencinin yaptığı	Takip İşlemi
1. Edilecek bilgiyi belirleme	<ul style="list-style-type: none"> • Ders kitabından bir metin seçilmesi veya bu amaçla bir metin yazılması • Öğrencilerin metinde neyi bulmaya çalışacaklarının belirtilmesi, örneğin, bir yapının kısımları ve bunların işlevleri, tarihi bir olaydaki eylemlerin sırası • Öğrencilere, metnin ve yapacakları işi gösteren açıklamaların verilmesi 	Aranan bilgiyi bulmak için metnin taranması, bulunanlar tartışılarak görüş birliği sağlanmaya çalışılması, bilginin ne olduğunun belirlenmesi	Sonuçları gruplar arasında paylaşma ve öğretmen ile tartışma
2. Bilgiyi tablo halinde özetleme	<ul style="list-style-type: none"> • Özetlenecek bilginin aranıp bulunacağı metnin seçilmesi veya yazılması • Bilgiyi özetleyecek tablonun tasarlanması ve öğrencilere yardım için bu tablonun bazı başlıklarının yazılması • Metnin kopyası ile birlikte hazırlanan tablo örneği ve öğrencilerin yapacakları işleri gösteren açıklamaların öğrencilere verilmesi 	Metnin okunarak bilginin bulunması, bu bilgiden yararlanarak tablonun tamamlanması	Sonuçları gruplar arasında paylaşma ve öğretmen ile tartışma. Tablodaki başlıklar ve kapsamaları üzerinde anlaşma
3. Bilgiyi şema veya şekil halinde özetleme	<ul style="list-style-type: none"> • Yapılacak çalışmayla ilgili bir metin ile şekil veya şemanın seçilmesi • Şekil veya şemadaki yazıların bir kısmının veya tümünün silinip çıkarılması • Öğrencilere, metin, şekil veya şema ile ilgili açıklamaların verilmesi 	Şema veya şekilde gerekli adlandırmaları yapmak için metnin kullanılması	Doğru ad verme konusunda gruplar öğretmenle anlaşır
4. Verilen bilgileri sıralama veya düzene koyma	<ul style="list-style-type: none"> • Bir dizi bilgi içeren bir metnin seçilmesi • Metinde, bilgi dizisindeki her basamağın anlatıldığı kısmın yeniden yazılması ve bu kısımların birbirinden ayrılması • Öğrencilere, metnin kısımlarının ve ne yapacaklarını belirten açıklamaların verilmesi 	Her grupta bütün basamakları (bölüm) içeren tam birer takım vardır. Gruplarda bunlar doğru sırasına konur	Son şekil tartışılır ve en iyi sıra üzerinde anlaşılır
5. Metnin verilen kısmını tamamlayarak bütünlük sağlama	<ul style="list-style-type: none"> • Bir metnin seçilmesi • Seçilen metnin, anlaşılmasındaki güçlük öğrencilerin yetenekleri göz önünde tutularak, her yedinci, dokuzuncu veya onikinci sözcüğün çıkarılması suretiyle yeniden yazılması • Öğrencilere, hazırlanan metnin ve ne yapılacağını belirten açıklamaların verilmesi 	Öğrenciler parçayı okurlar, boşluklara uyabilecek sözcükleri düşünür ve tartışır, anlaşma sağlanınca bunlarla metni tamamlarlar	Öğretmen metindeki yerler için önerilen kelimeleri sınıfla birlikte gözden geçirir

ETKİNLİK 2.6. GRUP ÇALIŞMALARI

1- Grup çalışmalarının hangi amaçlara hizmet ettiğini araştırınız.

2- Size verilen bir konuyu grup çalışmasıyla işlemeyi tasarlayarak, bu konuda bir planlama yapınız.

3- Bu planda grupların nasıl oluşturulacağı, hangi etkinliklerin yapılacağı, grup üyelerinin rol ve sorumlulukları ve bunların nasıl değerlendirileceği hususlarını belirtiniz.

4- Hazırlamış olduğunuz bu planı öğretmeninizden izin alarak uygulayınız. Uygulamada eksiklerinizi değerlendirmek için arkadaşınızdan yardım isteyiniz.

5- Konuyla ilgili hazırlamış olduğunuz raporu ve değerlendirme ölçeğini fakülteye getirerek uygulama öğretim elemanı ile tartışarak dönüt alınız. Kazanımları arkadaşlarınızla paylaşınız.

Örnek uygulamalar

Özet: Grupla çalışmayı gerektiren bir ders planlayınız. Planınızı bir sınıfta uygulamaya çalışınız.

1- Adına bazen küme çalışması da denen grup çalışması, aşağıdaki amaçlar için uygun bir yöntemdir:

- Öğrencileri, işbirliği yapmaya ve önderliğe özendirmek,
- Öğrencileri, birbiriyle düşünce ve görüş alışverişine özendirmek,
- Öğrencileri, birbirinden öğrenmeye ve birbirine yardım etmeye özendirmek,
- Öğrencilere, hazır oluş düzeylerine uygun olarak hazırlanmış öğretim-öğrenme etkinliklerine katılma fırsatı vermek.

2- Bu amaçlara ulaşmak kolay değildir. Gruplar halindeki öğrencilerin birbirleriyle uyum içinde çalışmalarını sağlayabilecek bir öğretim-öğrenme duruma hazırlayabilmek için dikkatli bir planlama gerekir.

3- Problem çözme, inceleme-araştırma, sınıfa sunulmak üzere bir çalışma yapma, oyunlar ve simülasyonlar, proje çalışmaları ve deneyler gibi çeşitli çalışmalar grup çalışması şeklinde düzenlenebilir.

4- Grup çalışmasından yararlanacak şekilde bir ders planı yapınız.

5- Dersten önce, grup çalışmasıyla ulaşılabilecek amaçları düşününüz. Yukarıda da belirtildiği gibi, bu amaçlardan bazıları şunlardır:

- İşbirliği, hoşgörü, birbirinden öğrenme gibi sosyal becerileri geliştirme

· Gruplara, bu gruplarda bulunan öğrencilerin hazır oluş düzeylerine uygun olarak hazırlanmış öğretme-öğrenme etkinliklerine katılma fırsatı sağlama

· Öğrenci gruplarını, değişik öğretme-öğrenme etkinliklerinde bulunmaya ve değişik düşünme biçimlerine yöneltme

· Çeşitliliği artırma.

Siz grup çalışmasını, bu amaçlardan hangilerine ulaşmak için bir araç olarak kullanmayı düşünüyorsunuz?

Öğrenci gruplarının oluşma şeklini ve gruplarda yapılacak çalışmaları amaçlarınıza ulaştırarak şekilde planlayınız.

· Gruplar kaç kişilik olacak ve nasıl oluşturulacaktır? Buna kim karar verecektir; siz mi? Yoksa öğrenciler mi?

· Gruplar, yine son olarak yapılan grup çalışmasındaki üyelerden mi oluşacaktır?

· Gruplar, hazır oluş düzeylerine göre mi, ilgiye göre mi, davranışa göre mi, yoksa arkadaşlık ilişkilerine göre mi oluşturulacaktır?

· Grup çalışmalarını kolaylaştırmak için sınıftaki masa, sandalye, sıra gibi donanımın yerleri değiştirilecek mi?

· Derse olumlu bir başlangıç sağlamak için, derste yapılacak çalışmaları sunma, öğrencileri öğrenmeye güdüleme ve gerekli yönlendirmeleri yapma sırasında nelere dikkat edilecektir?

Nasıl bir giriş yapmayı planladığınızı yazınız.

· Derste her grubun, kendine uygun düzeyde bir çalışma yapmakta olması nasıl sağlanacak?

· Dersteki çalışmalarını erken bitiren gruplar olursa bunlar için ek çalışmalar hazırlanacak mı?

· Sınıftaki bütün öğrencileri bir araya getirerek deneyimlerin paylaşılmasını, iyi giden ve gitmeyen çalışmalar üzerindeki görüşlerin ortaya konmasını, grupların elde ettikleri ilginç sonuçların sınıfın tümüne sunulmasını, beklenen düzeyde öğrenme sağlanıp sağlanmadığının ortaya konmasını ve gelecek için beklentilerin ifade edilmesini sağlayacak nitelikte bir bitiriş için neler yapılacak?

Dersi nasıl bitirmeyi planladığınızı yazınız.

Planladığınız dersi gerçekleştirmek için gerekli hazırlıkları yapınız. Planınızı uygulayınız. Öğretmeninizden veya öğretmen adayı olan bir arkadaşınızdan dersinizi gözlemesini ve gözlemlerini, size dönüt sağlamak üzere forma kaydetmesini rica ediniz.

Dersten sonra, aşağıdaki soruları yanıtlamaya çalışarak kendinizi değerlendiriniz.

· Yeterli ölçüde hazırlıklı mıydınız? Sınıfınızdaki grup çalışmalarını izleme ve gruplarla çalışmayı bırakarak, derse başlamadan önce yapmış olmanız gereken işleri yapmak zorunda kaldığınız oldu mu?

· Bütün dikkatinizi gruplara mı verdiniz, yoksa öğrencilerin sorunlarını bireysel olarak getirmelerini mi beklediniz? Ders sırasında sınıfı terk ettiğiniz, sınıfın gerisinde oturarak başka işlerle uğraştığınız oldu mu?

· Sınıftaki her gruba ne kadar öğretme ve soru sorma zamanı ayırabildiniz? Onların gerçekten de belli şeyleri düşünmelerini sağlamaya çalıştınız mı? Yardım etme, güdüleme, danışmanlık yapma, disiplin sağlama, örgütleme gibi rollerden hangilerini yapmaya çalıştınız?

· Gruptan gruba geçme işinde yeterince çabuk davranabildiniz mi, yoksa gruplar bir ilerleme kaydedemedi sizi beklemek zorunda mı kaldılar? Gruplara yetişemediğinizde, aradaki zamanda onlar ne yaptılar? Gruplardan gelen istekler karşısında bunaldığınız oldu mu? Böyle durumlarla karşılaştıysanız bunun nedeni sizce, sınıfın size aşırı ölçüde bağımlı olması mı, yoksa gruplardan istenen çalışmaların onların kendi kendilerine yürütebilecekleri derecede iyi hazırlanmamış olması mıydı?

· Verimli bir çalışma yerine sınıfta bir sıkıntı veya karmaşa ile karşılaştıysanız bu durum sizce, ders için iyi hazırlanmamış olma, grup çalışmalarını iyi tasarlayamama, sınıfta grupların ne yapmakta olduklarını izleyememe gibi bir kusurunuzdan mı kaynaklandı?

8- Hazırlıklarınız ve dersteki başarınız üzerinde, dersinizi izleyen fakülte öğretim elemanı, uygulama öğretmeni veya sınıf arkadaşınız ile bir görüşme yapınız. Okulla dersteki başarı derecenizi, dersin hedeflerine erişilmiş olup olmadığını tartışınız. Dersteki başarınızın artırılması için alınması gereken önlemler üzerinde de durmayı unutmayınız.

Grup çalışması formu (gözlem sırasında dikkat edilecek noktalar):

- 1- Grup çalışmasına geçiş: Gruplar nasıl oluşturuldu? Grup çalışmasına geçiş düzenli oldu mu?
- 2- Yapılması istenen çalışmalar: Gruplardan ne gibi çalışmalar yapmaları istendi? Yapılması istenen çalışma, grupların hazır oluş düzeylerine uygun muydu? Çalışmaya ayrılan zamanın önemli bir bölümü etkin çalışma süresi olarak kullanılabilir mi?
- 3- Çalışmaların izlenmesi: Öğretmen, grupların her biri ile iletişim kuruyor ve onların çalışmalarını izliyor mu? Öğretmen, öğretme, güdüleme, yardım etme ve örgütlenme rollerinden hangilerini yerine getiriyor?
- 4- Sorunlar: Sonuç çıkmasını önlemek için neler yapılıyor? Öğretmen tetikte bekliyor ve gereksiz ölçüde hareketlenmeler görülen, çok fazla konuşma yapılan, gürültü koparan gruplara giderek onları uyarıyor mu? Sessiz olan ve çok iyi çalışan gruplar görmezlikten mi geliniyor? Öğretmen sınıfta kolayca görülebiliyor mu? Öğretmen, onu arayanların kolaylıkla görebilecekleri bir durumda olmalıdır. Sınıfın değişik yerlerine ulaşma kolaylığı sağlanmış mı? Bir kaza olması durumunda öğretmenin oraya çabucak ulaşması olanaklı mıydı, yoksa geçiş yolları sandalyeler, çantalar, öğrenci grupları ile kapatılmış mıydı?
- 5- İzleme (takip): On dakika süreyle, öğretmenin bir gruptan diğerine geçişlerini izleyiniz. Her grupta ne kadar süre ile kaldığını belirleyiniz. Öğretmen bir grupla ilgilenirken, sınıfın diğer yerlerinde ne olup bittiğini izleyebiliyor mu?
- 6- Gruplarda iç örgütlenme: Ders süresi içinde bir veya iki grubu yakından gözleyiniz.
  - Öğrenciler hangi konu üzerinde konuşuyorlar? Onların konuşmaları, grupta yapılan çalışma üzerinde nasıl bir etki yapıyor? Gruptaki öğrencilere görevlerini veren ve onlara ne yapacaklarını söyleyen üye bir tane mi, yoksa bu görevi yerine getiren birden fazla üye mi var? Grup çalışmasını olumsuz etkileyen yada grup çalışmasına katkıda bulunmayan üyeler var mı? Grupta onay isteme ve alma, yardım isteme ve alma gibi amaçlarla ne kadar karşılıklı konuşma yapılıyor? Grupta, göreve ilişkin olmayan konularda veya sosyal amaçlı olarak ne kadar konuşma yapılıyor?
  - Grupta nasıl bir düşünme biçimi sürmektedir? Grup üyeleri, yorumlama, denence (hipotez) geliştirme, akıl yürütme (muhakeme) gibi yüksek düzeyli düşüncelerle mi meşgul, yoksa sadece verilen yönergeler anlama ve onlara uygun hareket etme çabası mı gösteriyorlar?
  - Sizce grupta, ne ölçüde bir öğrenme gerçekleşmektedir? Grup üyeleri, etkili ve verimli bir birlikte çalışma, bir ekip çalışması gerçekleştirebilmişler mi? Çalışmalar bir bütünlük gösteriyor mu?

Sonra, grupla çalışmadan yararlanarak bir ders daha planlayınız. Bu ikinci girişimde, eksiklerinizi gidererek daha yetkin bir öğretmenlik becerisi ortaya koymaya çalışınız.

ETKİNLİK 2.7. ÇALIŞMA YAPRAKLARININ HAZIRLANMASI VE KULLANILMASI

1- Çalışma yaprağının hangi tür becerilerin kazandırılmasında kullanıldığı konusunda bilgiler edinin.

2- Örnek uygulamalardaki açıklamaları dikkate alarak konunuzla ilgili bir çalışma yaprağı hazırlayınız.

3- Hazırlanan çalışma yaprağını öğretmenden izin alarak sınıfta uygulayınız.

4- Çalışma yaprağını uygularken arkadaşınızdan sizi değerlendirmenizi isteyiniz.

5- Konuyla ilgili hazırlamış olduğunuz raporu ve değerlendirme sonuçlarını fakülteye getirerek uygulama öğretim elemanı ile tartışarak dönüt alınız. Kazanımları arkadaşlarınızla paylaşınız.

Örnek uygulamalar

Ülkemizde öğretim, alışılmış sunuş yöntemine dayalı, öğrencilerin sınıflarda pasif kalmasına neden olan sıkıcı bir ortamda yapılmaktadır. Bu nedenle öğrenciler, derslerin soyut ve sembolik dil yapısını, ardışık ve yığılmalı bilgi birikimi özelliğini ve hayata ait objelerin arasındaki ilişkilerden daha ileri ilişkiler keşfetme süreci olduğunu fark edememektedirler. Bu yüzden, okullarımızda konu alanlarının özel amaçları, konuları ezberleme, hatırlama ve kullanma amacıyla sınırlı kalmaktadır. Öğretmek demek, öğrencinin düşünme kabiliyetini geliştirmek, yeni ilişkileri anlamada kendi zihin özgürlüğünün farkına varmasına yardımcı olmak, evrenin anlamlandırılmasında zihinsel gücünü kullanmaya istekli hale getirmektir. Mademki bilgi aktarılmaz ve bireyin kendisi tarafından kurulur, o halde öğrencilere bilgilerini kurabilecekleri ortamları sağlamalıyız. Böyle ortamları sağlamanın bir yolu da öğrenci çalışma yaprakları uygulamalarıdır.

1- Adına bazen işlem yaprakları, alıştırma yaprakları veya çalışma kâğıtları da denen çalışma yaprakları, belli bir konu veya özel bir öğrenci grubu için kullanılabilir. Genellikle bir dosya kâğıdının bir veya iki yüzünü kaplar. Çalışma yaprakları öğrencilerin, öğretmenin hazırladığı planı izlemeleri ve sınıftaki bütün öğrencilerin etkinliğe katılımının sağlanması için yararlanılabilecek iyi bir araçtır.

2- Aşağıdaki adımları atarak, sınıfınızda kullanılabileceğiniz bir çalışma yaprağı düzenleyip yazınız.

· Çalışma yaprağından yararlanarak öğretmek istediğiniz davranışın belirlenmesi.

- Davranışı öğrenmek için öğrencinin yapması gereken çalışmaların belirlenmesi.
- Bireysel, eşli ve grupla çalışmaların hangisinden yararlanılacağına karar verilmesi.
- Çeşitli etkinliklerden yararlanılmış, öğrencilerin yapacağı ortak ve sadece çalışmasını erken bitirenlerin yapacağı ek etkinliklere yer verilmiş olup olmadığının denetlenmesi.

- Çalışma yaprağı tasarımının kâğıt üzerine aktarılması ve yeterli sayıda çoğaltılması

3- Hazırlanan çalışma yaprağının bir sınıfta denenmesi.

4 Sınıf çalışırken sorulara cevap vermek için sizde hazır bulunmalısınız. Sınıfı dikkatle izleyiniz. Yardıma gereksinim duyanların yanına yaklaşınız. Sınıfta olanların ya da olabileceklerin farkında olmaya çaba gösteriniz. Gözlem yaparken ve öğrencilerle konuşurken, ders sonunda yapacağınız özetleme için, temel noktaları ve sorunları not ediniz. Ayrıca, hangi grupların iyi çalıştıklarına dikkat ediniz. Sonra sunuş yapmalarını ya da soruları cevaplandırmalarını bu gruplardan isteyebilirsiniz.

5- Çalışmayı sınıfla birlikte gözden geçirmek ve özetleme yapmak için yeterince zaman ayırmaya özen gösteriniz.

6- Deneme sonuçlarının değerlendirilmesini şu noktaları dikkate alarak yazınız.

- Çalışmalar öğrencilere ilginç geldi mi?
- Çalışmada izlenen sıra uygun mu?
- Çalışmanın uzunluğu iyi mi?
- Öğrencilerden neler istendiği açık mı?
- Zaman iyi ayarlandı mı?
- Çalışmalar anlaşıldı mı?

7- Çalışma yaprağını daha iyi duruma getirecek değişiklikleri dâhil etmek için yeniden yazınız.

Aşağıda bir çalışma yaprağı hazırlama formu örneği verilmiştir. Çalışma yaprağı hazırlarken bu örnekteki önerilerden yararlanabilirsiniz.

Çalışma yaprağı hazırlama ile ilgili öneriler

Yazılar

- Çalışma yaprağını kullanacak olan öğrencilerin düzeylerine uygun sözcük ve cümlelerden yararlanınız.
- Cümlelerinizi kısa tutunuz.
- Öğrencilerin öğrenmelerini istediğiniz yeni sözcüklerin altını çiziniz.

Yönergeler

- Yönergeleri kullanış sırasına göre veriniz.
- Bir defada, sadece bir yönerge veriniz.
- Sorularını veya yapılacak işlemlerin kolayca görülebilmesini sağlayınız.Sorularla ilgili cevapların çalışma yapraklarının üzerine mi, yoksa deftere mi yazılacağını açıkça belirtiniz.
- Önemli noktaların altını çizerek, yıldız koyarak v.s. göze çarpmasını sağlayınız.

Çizelge, grafik ve diğer gösterimler

- Gösterimlerin basit olmasını sağlayınız.
- Gösterime bir başlık yazınız ve kısımlarını açık bir biçimde adlandırınız.
- Olanak varsa renkten yararlanınız.

Sayfa düzeni

- Okumayı kolaylaştıracak şekilde başlıklar kullanınız.
- Birden fazla başlık varsa veya birden çok sayfa kullanılmışsa bunları numaralayınız.
- Çalışma yaprağını hazırlamaya başlamadan önce bir sayfa düzeni tasarlayınız.
- Yapraktaki bölümlerin açık bir şekilde görülmesini sağlayınız.
- Olanak varsa bir kelime işlem (elektronik dizgi) aracından yararlanınız.
- Vurgulama ve etkiyi artırma amacıyla değişik yazı karakterlerinden yararlanınız.
- Çalışma yaprağına çekici bir görünüm kazandırınız; onu, okunmak istenecek bir hale getiriniz.

Ön deneme

- Çalışma yaprağına son şeklini, vermeden önce onu, bir iki öğrenci üzerinde deneyiniz. Yaprakta anlaşılmayan yerler varsa onlar size bu yerleri göstereceklerdir.

ETKİNLİK 2.8. DEĞERLENDİRME VE KAYIT TUTMA

- 1- Değerlendirme gerektiren durumları inceleyiniz ve bunların bir listesini yapınız.
- 2- Değerlendirme yöntemlerini inceleyiniz, bunlardan konunuza da uygun ise kontrol listeleri hazırlama yöntemini seçiniz.
- 3- Bunun için bir ölçek geliştiriniz. Geliştirilen ölçeğin kullanılabilirliğini uygulama öğretmeni ve uygulama öğretmeni ile tartışınız.
- 4- Değerlendirme sonuçlarının kayıtlarının nasıl tutulacağını araştırınız. Uygulanan kayıt tutma yaklaşımlarından birisini uygulayınız.

Örnek uygulamalar

Özet: Değerlendirme, öğretmenler için önemli bir görevdir. Dersten önceki planlama sırasında, ders boyunca ve dersten sonra değerlendirme yapılır. Öğrencilerin gösterdikleri gelişmeleri, onların başarılarını değerlendirmek öğretmenin günlük çalışmalarının bir parçasıdır. Bugün öğretim kurumlarında öğretmenin en önemli görevi öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna karar vermektedir. Bunda yazılı sınavların ve ev ödevlerinin değerlendirilmesinin önemli yeri vardır. Üzerinde anlaşma sağlanmış ölçütlerin bulunması ve elde öğrenme düzeyini gösteren kanıtların olması halinde değerlendirme oldukça kolaydır. Diğer durumlarda ise güçtür.

- 1- Değerlendirmeyi gerektirecek pek çok sebep vardır. Bunlardan bazıları şunlardır:
  - Öğrencilerin, yanlışlıklarını düzeltmek.
  - Öğrenme etkinliklerini giderici tedbirler için hazırlık yapmak.
  - Öğrencilere öğrenmeye motive etmek.
  - Ne kadar çaba harcadıklarını belirlemek.
  - Öğrencilere, velilere ve okula her öğrencinin sağladığı gelişmelerle ilgili bilgi vermek.
  - Sağlanan öğretmenlik hizmetinin etkili olup olmadığını belirlemek.
  - Öğrencilerin öğrenecekleri konular için gerekli olan ön öğrenmelerde eksikliklerinin olup olmadığını tespit etmek;
  - Derslerin planlanmasında ve sonraki uygulamalarda yapılacak değişiklikler için nelerin yapılması gerektiğini belirlemek.
- 2- Öğrencilerin çalışmalarının değerlendirilmesinde kullanılacak yöntemlerden bazıları şunlardır:

- Gözlem yapma
- Soru yöneltme
- Sınıf içi veya eve yazılı ödev verme
- Sınav yapma
- Kontrol listelerinden yararlanma

3- Değerlendirmede hangi yöntemin kullanılacağı, yaptırılacak etkinliğin türüne, değerlendirme için gerekli olan bilgilere ve değerlendirmenin amacına bağlıdır. Öğrenme eksikliklerini meydana çıkarma (öğrenmeleri izleme) ve öğrenme düzeyini belirleme amacıyla yapılan değerlendirmelerde birbirinden farklı yollar izlenir. Bu konunun ayrıntılarını ölçme ve değerlendirme dersinde öğrenmişsinizdir.

· Amacına uygun bir değerlendirme şekli seçerek, yakın bir zamanda yapacağınız uygulama (ders) ile ilgili bir değerlendirme planı hazırlayınız.

· Değerlendirmek istediğiniz becerileri, anlayış ve tutumları açık bir biçimde ifade ediniz.

· Değerlendirme sonuçlarını ne şekilde kaydedeceğinize karar veriniz.

4- Kayıt Tutma

Yapılan bütün değerlendirmelerin sonuçlarının kaydedilmesi zorunlu değildir. Ancak, öğretmenin, öğrencinin belli bir dönem içinde göstermiş olduğu gelişmelerin yazılı kayıtlarına ihtiyacı vardır. Gelişmeleri kaydederken yararlanabilecek yöntemlerden, birbirini tamamlayıcı nitelikte olan değişik iki tanesi şunlardır:

· Öğrencinin değerlendirilecek olan beceri ve anlayışlardaki gelişme düzeylerinin bu beceri ve anlayışların sıralandığı bir kontrol listesinde işaretlenmesi. Gelişme düzeylerinin belirtilmesi için dereceleme ölçekleri kullanılabilir. Örnekler:

Müzik dersinde: “Basit ritmik kalıpları icra edebilme” ile ilgili gelişme düzeyi, aşağıdaki gibi bir ölçek üzerinde işaretlenerek belirtilebilir.

( ) Kolaylıkla yapabiliyor   ( ) Yardım gerekiyor   ( ) Zorluk çekiyor

Matematik dersinde: “ Her biri iki basamaklı iki sayının çarpımını hesaplayabilme” becerisinin kazanılmış olup olmadığı şöyle ikili bir ölçek üzerinde gösterilebilir.

( ) Evet   ( ) Hayır

· Öğrencinin öğrenme düzeyinin, gösterdiği gelişmeler hakkında daha ayrıntılı bilgi veren profillerle gösterilmesi. Öğrencilerin zayıf ve güçlü tarafları, onlar için özel bir önemi olabilecek bilgiler bir profil üzerine not edilebilir. Öğrencinin durumuna ilişkin olarak okul müdürü ve velilerle görüşürken bu profiller önemli hizmetler sağlayabilir. Öğretmenler, önemli bir gelişme gerçekleştiğinde bunu kaydetmek ve bir dönem boyunca gerçekleşen gelişmeleri göstermek için profillerden yararlanabilirler.

- Derste gerçekleşen etkinliklere ve yapılan değerlendirme türüne uygun bir kayıt tutma yöntemi seçmeye çalışınız. Seçtiğiniz yöntemi arkadaşlarınızla tartışınız.
- Çeşitli tekniklerden yararlanarak değerlendirme yapma ve değerlendirme sonuçlarının kaydını tutma konusunda, değişik durumlarda birkaç kez deneme yapmış olmalısınız.

Test hazırlama, puanlama, analiz

1- İşlenmiş olan bir konuyla ilgili olarak bir test hazırlamayı tasarlayınız. Bunun için dersin hangi konulardan oluştuğunu iyice araştırınız. İlgili dersin öğretmeninden izin alınız.

2- Dersin konu alanlarını iyice belirleyerek bir belirtke tablosu hazırlayınız.

3- Belirtke tablosunda belirtilen konulara uygun test maddeleri bulunuz. Bunların sınıf seviyesine uygun olup olmadığı konusunda uygulama öğretmenine danışınız.

4- Test maddelerini düzenleyiniz ve teste son şeklini veriniz. Bunu ilgili sınıfta uygulayınız.

5- Test uygulama sonuçlarını analiz ediniz. Bunları puanlayınız, ortalama ve dağılım ölçülerini hesaplayınız.

6- Test maddelerini dikkate inceleyiniz. Bunların kaliteli sorular olup olmadığını araştırınız. Bunun ortaya çıkarılması için gerekli istatistiksel teknikleri uygulayınız.

7- Bu konuda hazırlanmış bir raporu ve değerlendirme materyalleriyle ilgili örnekleri ve yapılan hesaplamaları fakültede uygulama öğretim elemanı ile tartışınız ve dönüt alınız. Sonuçları arkadaşlarınızla paylaşınız.

Örnek uygulamalar

Özet: Bir testi hazırlayarak sınıfa uygulayınız; sonuçları analiz ediniz.

1- Hazırlayacağınız testin, bir yandan sizin derste kazandırmayı hedeflediğiniz bilgi, beceri ve süreçleri, öte yandan da bunların öğrenilmesini sağlamak için derste birer araç olarak yararlandığınız konu veya etkinlikleri, dersteki ağırlıklarına uyumlu biçimde yoklaması gerektiğini unutmayınız.(Buna kapsam geçerliği dendiğini hatırladınız mı?)

2- Alanınızla ilgili bir dersin son olarak işlenen ünitesi veya sondan birkaç üniteyi kapsayan bölümü ile ilgili bir test planı hazırlayınız. Dersin bu bölümü ile ilgili bir belirtke tablosu yapınız. Tablodaki her bölümden kaç tane veya kaç puanlık soru sorulacağını belirleyiniz.

3- Test planınızı okulda size rehberlik yapan uygulama öğretmeni ile görüşünüz. Bu görüşmelerde, planınızda değişiklik gerektiği ortaya çıkarsa bu değişiklikleri yapınız.

4- Test planınıza uygun maddeler (test soruları) bulunuz veya böyle maddeler yazınız. Gerekli ise, bulduğunuz veya hazırladığınız maddelerle ilgili puanlama anahtarını hazırlayınız.

5- Bulduğunuz veya hazırladığınız test maddelerini bir test düzenine koyunuz; yazım, çizim ve düzenlemesini yapınız; testinizi yeterli sayıda çoğaltınız; yetkilerden gerekli izni alarak bir sınıftaki öğrencilere uygulayınız.

6- Olanak varsa, testinizin test ve madde analizlerini yapınız.

· Testinizdeki sorulara verilen cevapları puanlayarak bu puanlar üzerinde test analizi yapınız: yığılma (merkezi eğilim), değişkenlik (varyans) ölçülerini hesaplayınız; test puanlarının güvenilirlik ve geçerliğini tahmin etmeye çalışınız.

· Testinizdeki maddeler (sorular) seçmeli tipte ise, bunlara verilen cevaplar üzerinde madde analizi yapınız: maddelerin güçlüğü, ayrıcalığını tahmin etmeye çalışınız; maddelerin daha nitelikli hâle getirilmesi için çeldiriciliğin işlerliğini gözden geçiriniz.

7- Olanak varsa, testinizdeki her maddeyi (soruyu) dikkatle inceleyiniz.

· Sınıftaki öğrencilerin öğrenme düzeyleri ile ilgili bilgilere göre, beklenenden daha az veya daha fazla öğrencinin doğru cevap vermiş olduğu maddeler var mı? Bu maddeler, başka açılardan nitelikli (kusuru olmayan) maddeler mi?

· Sınıftaki öğrencilerin öğrenme düzeyleri ile ilgili bilgilere ve testten aldıkları puanlara göre, iyi öğrenen öğrencileri diğerlerinden ayırmayan veya beklenenin tersine bir ayırım yapar görünen maddeler var mı? Bunların beklenen yönde ayırıcı olması ve ayırma güçlerinin artırılması için neler yapılabilir?

8- Test sonuçlarından yararlanarak, aşağıdaki sorulara cevap bulmaya çalışınız.

· Dersin ele alınan bölümünde hedefler doğrultusunda beklenen ölçüde bir ilerleme sağlanabilmiş midir?

· Testte sadece bir ünite ele alınmışsa bu ünitenin hangi bölümlerinde, birden fazla ünite ele alınmışsa bu ünitelerin hangilerinde öğrenme düzeyi en yüksek ve en düşük olmuştur?

· Testte kapsanan konular, beceriler ve süreçlerle ilgili yanlış anlamalar ve öğrenme eksikleri nerelerde toplanmaktadır?

9- Yaptığınız test geliştirme çalışması ile ilgili kısa bir rapor hazırlayınız. Raporunuzu, size rehberlik eden uygulama öğretmeni ve fakülte öğretim elemanı ile gözden geçiriniz.

Not: Resim-iş, müzik ve beden eğitimi gibi derslerle, uygulamalı derslerde yukarıdaki gibi seçmeli testler hazırlanmayacak; performans testi tipi araçların hazırlanması yoluna gidilecektir.

ETKİNLİK 2.9. ÖĞRETİMDE SİMÜLASYONLARDAN (BENZETİM) YARARLANMA

- 1- Benzetimlerden nasıl yararlanılacağı konusunda araştırma ve inceleme yapınız.
- 2- Benzetimin yararlarını ve öğrencilere kazandırdığı becerileri araştırınız.
- 3- Dersin konusuyla ilgili benzetimler bulunuz. Benzetim tekniği uygulanırken etkili olarak uygulanmasına özen gösteriniz.
- 4- Kontrolün öğrencilerin elinde olduğunu biliniz. Bu çalışmaların zaman alacağını hesaba katınız.
- 5- Benzetim tekniğini uygulanmasında her aşamada dikkat edilecek hususları göz önünde bulundurunuz.
- 6- Bu konuda hazırlanmış bir raporu ve yapılan etkinlikleri fakültede uygulama öğretim elemanı ile tartışınız ve dönüt alınız. Sonuçları arkadaşlarınızla paylaşınız.

Örnek uygulamalar

Özet: Öğretim tekniği olarak benzetimden (simülasyondan) yararlanacağınız bir ders planlayınız. Bu çalışmanızda size yardımcı olmak üzere aşağıda, benzetim ve derste benzetim tekniğinden yararlanma ile ilgili kısa bilgiler verilmiştir.

- 1- Benzetimlerde gerçek yaşamdan alınmış olay ve durumlardan yararlanır. Ancak bunlar, birer öğretme-öğrenme aracı olacak şekilde basitleştirilerek yeniden kurulmuştur. Bu basitleştirme ve yeniden kurma sırasında, olay veya durumun derste üzerinde durulacak olan

yönü vurgulanmıştır. Diğer yönleri ise hedef alınan gerçeğe yakınlık derecesine göre ya geri plana itilmiş ya da tümüyle göz ardı edilmiştir.

Benzetimlerin en çok karşılaşılan örnekleri arasında şunlar vardır:

- Uçağın değişik kısımlarını etkileyecek kuvvetlerin hava tüneline konmuş bir model uçak üzerinde incelenmesi
- Harita üzerinde veya bilgisayarda oynanan harp oyunları
- Pilotluk öğretiminde kullanılan ve aday öğrencinin uçuş koşullarında yapılacak işlemleri tehlikelerden arındırılmış bir ortamda öğrenmesini sağlayan uçuş simülatörleri
- Bilgisayara aktarılmış endüstriyel üretim süreçleri, fen deneyleri, gerçek yaşamdan alınmış oyunlar
- Tıptaki tanı (teşhis) derslerinde, bilgisayara programlanmış hastalardan yararlanma
- Aile üyeleri ve bunlar arasındaki görev bölümünü, yerel yönetimlerin işleyiş biçimini, parlamentolarda tartışma biçimini, tipik toplumsal sorunları, kişilik bozuklukları vb. canlandıran temsili oyunlar

Yukarıdaki kısa açıklamadan da anlaşılacağı gibi derste benzetimlerden yararlanmak demek; öğretme-öğrenme sürecinde, gerçek yaşamdaki hallerine belli yönlerden benzeyecek şekilde basitleştirilerek yeniden oluşturulmuş durumlar üzerinde çalışmak demektir. Benzetimde, verilen bilgilerle bir durum ortaya konmaktadır. Öğrencilere, bu durumda ne yapmalarının beklendiği bildirilmektedir. Bu yolla onlara, gerçek yaşamdaki bazı durumlar üzerinde uygulama ve alıştırma yapma olanağı sağlanmaktadır. Öğrenciler, böyle durumlarda kendilerine verilen bilgiler ışığında kararlara varmakta ve vardıkları kararların ne gibi sonuçlar doğuracağını görmektedirler.

2- Benzetim, aşağıdaki açılardan etkili bir öğretme- öğrenme tekniğidir.

- Öğrencileri aktif öğrenme çabası içine sokma
- Gerçekçi öğretme-öğrenme ortamları yaratma
- Öğrencileri işbirliğine özendirme
- Öğrencileri önceden belli ve tek bir çözümü olmayan durumlarla karşı karşıya getirme
- Öğrencilere, karar verme konusunda deneyim kazandırma

3- Her konu alanında, öğrencilerin ilgisini çekecek nitelikte ve gerçeğe yakın biçimde yeniden oluşturmaya yani benzetime elverişli pek çok örnek bulunabilir. Konu alanınızdan, televizyonda, mecliste, meslek odasında veya aile üyeleri arasında tartışılacak konular düşününüz. Bunların da, benzetime elverişli konular olması olasılığı yüksektir.

4- Benzetimde öğretmenin rolü önemlidir. Öğretimde yararlanılan benzetimlerde, öğretmenin başta dikkatli bir hazırlık yapması ve sonunda da yine böyle bir izleme (takip) çalışmasına girmesi zorunludur. Öğretmenin benzetim çalışması sırasında öğretmen kendini geri plana çekmeli, yapılanları gözlemeli ve sınıfı kontrol altında tutmalıdır. Bu sırada öğretmen, sorulara verilecek doğru cevabın ne olduğu ya da iyi bir önerinin nasıl olacağı gibi konularda öğrencilerin düşüncelerine hiçbir müdahalede bulunmamalıdır.

5- Benzetimlerde, öğretme-öğrenme durumu üzerindeki kontrol öğrencilerin elindedir. Onlar durumu analiz ederler. Nasıl bir yol tutulacağına ve ne gibi işlemler yapılacağına karar verirler. Problem çözme bağlamı içinde diğerleriyle iletişim kurma ve onlarla işbirliğine girme yollarını kendileri bulur ve geliştirirler. Öğrenciler bütün işleri, öğretmenin müdahalesi olmadan yürütürler.

6- Benzetim, diğer yöntemlerle yürütülen derslere göre daha fazla zaman alır. Buna karşılık benzetimin, diğer yöntemlerden önemli bazı üstünlükleri vardır. Benzetim, gerçek yaşama uygun şekilde yeniden oluşturulmuş bir durum içinde öğrencileri işbirliğine girmeye ve yaratıcılığa özendirir. Benzetim öğrencinin, pasif bir şekilde öğretmenden bir şeyler bekleme yerine, aktif olarak işin içine girmesini gerektirir. Benzetim çok sık kullanılmamalıdır. Öğretimde benzetimden arada bir yararlanılması yeterlidir.

I 7- Bir benzetim hazırlayarak sınıfta uygulayınız. Bunun için, sırasıyla şu işlemleri yapınız.

· **Hazırlık:** Bir konu seçiniz. Gerekli materyalleri bulunuz. Benzetim için bir plan hazırlayınız.

· **Sınıfta hazırlık toplantısı (brifing):** Benzetim hakkında bilgi veriniz. Uyulacak kuralları belirtiniz. Kullanılacak materyalleri veriniz. Herhangi bir soru olursa bunları cevaplayınız.

· **Benzetimin gerçekleştirilmesi:** Öğrencileri gözleyiniz. Notlar alınız. Müdahale etmeyiniz!

· **Sınıfta sonuç toplantısı (brifing):** Ne olup bittiğini tartışınız. Sonuçlarla ilgili genellemelere ulaşma çabalarında öğrencilere yardımcı olunuz.

· **İzleme (takip):** Bu çok önemlidir. Sınıftaki çalışmalardan önce ve sonra, benzetim ile bu çalışmalar arasında ilişki kurmaya çalışınız.

ETKİNLİK 2.10. DERS PLANLAMA VE ETKİNLİKLERİ SIRAYA KOYMA

Bir konu ile ilgili olarak bir dizi öğretme-öğrenme etkinliği tasarladıktan sonra bir ders planı yapınız. Bu planı bir sınıfta uygulayınız.

1- Araştırma: Bir konuyu öğretmeye başlamadan önce, öğretim programı ve ders kitabına ek olarak çeşitli kaynak kitapları ve diğer bilgi kaynaklarını incelemiş, aşağıdakilerle ilgili notlar tutmuş olmalısınız.

- Konunun başlıca bölümleri
- Temel ve zenginleştirici nitelikteki öğretme-öğrenme materyalleri
- Görsel araç ve gereçler
- Ev ödevleri ile ilgili öneriler
- İlgili diğer etkinlikler

2- Seçme: Konu ile ilgili bu notlarınızı bir dosyada saklayabilirsiniz. Yılda yılda bunları güncelleyebilirsiniz. Yeni malzemeler buldukça bunlara eklemeler yapabilirsiniz. Bu konuyu her ele alışınızda, oluşturduğunuz dosyadan yararlanabilirsiniz. Seçtiğiniz konunun başından sonuna kadar yararlanacağınız öğretme-öğrenme etkinliklerini tasarlayınız. Tasarladığınız etkinlikleri konunun yapısına ve öğrenilme şekline uygun bir sıraya ve düzene koyunuz. Etkinlikler düzenini, her biri öğretmen için tatmin edici bir öğretme, öğrenciler için de tatmin edici bir öğrenme çabası olacak şekilde bölümlere ayırınız. Konunun bölümlerini birer ders saatinde öğrenilecek şekilde getiriniz. Öğretimde yararlanacağınız öğretme-öğrenme araç gereçlerini sağlayınız ve bunları, sınıftaki koşullarda ve derse ayrılan zaman içinde kullanılabilecek şekilde düzenleyiniz.

3- Her derse ait notlar: Ders planınızı hazırlayınız. Planınızın, size derste kılavuzluk edecek kadar ayrıntıya sahip olması gerektiğini unutmayınız. Ancak planın, ayrıntılara takılıp kalmanıza veya ayrıntılar içinde kaybolmanıza neden olacak kadar uzun olması da iyi değildir.

4- Ders planı: Planınızda, sizin yapacağınız ve öğrencilerinizin yapacakları çalışmalar üzerinde durmuş olmalısınız. Bir dosya yaprağının bir veya iki yüzüne yazılmış olan bir planın yeterli olacağı düşünülmektedir. Planınızda, aşağıdaki noktaların açıkça belirtilmiş olmasını sağlayınız.

- **Tarih ve saat:** Dersin hangi gün ve saatle yapılacağı
- **Hedefler:** Bunlar konuya özel ifadeler olabileceği gibi, öğrencilerin davranışları, beceriler, öğrenme yaklaşımları şeklinde de olabilir
- **Araç gereç ve kaynaklar:** Kullanılacak öğretme-öğrenme araç gereçleri, özel kırtasiye ya da cihaz
- **Etkinlikler:** Dersteki basamakların açıkça belirtilmesi; her bir basamağın gerçekleşmesi için tahmini süre etkinlikler arasında şunlardan bir bölümüne yer verilmiş

olabilir: Açıklama, soru sorma, gösteri yapma, görsel araçlar üzerinde çalışma, bireysel çalışma veya grup çalışması, okuma, yazma, şema hazırlama, test sorularını cevaplama, oyunlar, bilgisayarla çalışma.

Herhangi bir zamanda, beş dakikadan daha uzun sürecek bir öğretmen konuşmasından kaçınınız. Büyük ölçüde, Öğrencileri etkin kılan ve onların öğretme-öğrenme sürecine etkin katılımlarını gerektiren etkinliklere yer veriniz. Etkinliklerin nasıl gerçekleştirileceğini tam olarak belirleyiniz. Dersten önce, kullanacağınız bilgi kaynaklarını ve tepegöz, gösteri deneyi, bilgisayar gibi öğretme-öğrenme araçlarını kontrol ediniz. Onların kullanıma hazır durumda olduklarından emin olunuz. Onlarla çalışmak için gerekli zamanı tahmin ediniz. Grup üyelerinin onlarla nasıl çalışacaklarını belirleyiniz. Diğer bütün hazırlıkları yapınız.

• **Değerlendirme:** Değerlendirme işlemini dersten sonra yapabilirsiniz. Öğrencilerin tepkileri ve davranışları, öğretmede karşılaşılan sorunlar ve kendi güçlü ve zayıf taraflarınız ile ilgili düşüncelerinizi not ediniz.

5- Kontrol: Bir ders planı yaptığınızda, hazırlıklarınızın tamam olup olmadığını denetlemek için aşağıdaki listeden yararlanabilirsiniz.

- Sınıfı nasıl düzenleyeceğimi belirledim mi?
- İyi bir başlangıç hazırladım mı?
  - Dersteki her etkinlik sırasında öğretmenin ne yapacağını, öğrencinin ne yapacağını ve etkinliğe ne kadar zaman ayrılacağını belirttim mi?
  - Bir etkinlikten diğerine geçişlerin nasıl yapılacağını düşündüm mü?
  - Çabuk ve yavaş öğrenen öğrenciler için ek çalışmalar buldum mu?
  - Yararlanacağım araç gereç, gösteri gibi kullanıma hazır olup olmadığına baktım mı?
  - Yönergelerimi gözden geçirdim mi?
  - Dersi toparlama ve özet kısmı için hazırlandım mı?

6- Ders: Hazırlıklarınızı bir sınıfla uygulamaya çalışınız. Sınıfta sizi gözlemek, gözlemlerini u kitabın ekler kısmında verilene benzer bir forma işlemek ve ders sonunda sizinle tartışmak üzere bir arkadaşınızın yardımını isteyiniz. Dersinizde ne olup bittiğini unutmadan, ders planınızın sonuna gerekli notları alınız. Bu notlar, daha sonraki planlama çalışmalarınızda sizce yardımcı olacaktır, Sınıfınızdaki öğrencilerle daha sonra bireysel olarak yapacağınız çalışmalar varsa bunları da not almayı unutmayınız.

Ders planı ile ilgili bir örnek

DERS PLANI				
Sınıf		Konu başlığı		
Tarih		Hedefler		
Süre				
Ders				
Konu				
Kapsam	Öğrenciler ne yapacak	Öğretmen ne yapacak	Süre	Gereken kaynaklar
Öğretmen adayının yapacağı ders değerlendirmesi				
Planlama ve hazırlık		Öğretim yöntemleri		
Sınıf yönetimi ve ilişkiler		İletişim		

ETKİNLİK 2.11. E-OKUL UYGULAMALARI

Aşağıda verilen yapılması gereken uygulamalar uygulama öğretmenin yardımıyla gerçekleştirilmelidir:

- Öğrenci geçici kayıt defterinin bir sayfası doldurulacak
- Sınıf geçme defterinin bir sayfası doldurulacak
- Diploma defterinin bir sayfası doldurulacak
- Öğrenci kişisel dosyası örnek olarak doldurulacak
- Desimal dosya sisteminin numaralarının anlamı yazılacak
- Gelen evrak defterinin bir sayfası doldurulacak
- Giden evrak defterinin bir sayfası doldurulacak

Uygulamaların çıktıları alınmalı ve etkinlik raporuna eklenmelidir.

ETKİNLİK 2.12. ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI 1 ÇALIŞMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Öğretmenlik uygulaması çalışmalarının değerlendirilmesi aşamasında aşağıdaki uygulamaları izleyiniz.

1. Öğretmenlik dosyanızı baştan sona dikkatle inceleyiniz. Dosyanızın düzenli, her etkinliğe ilişkin notlarınızın tamam ve yerinde olmasını sağlayınız.
2. Dersle ilgili notlarınız ve değerlendirmelerinizin dosyanızda tam olarak yer almış olmasını sağlayınız.
3. Dönem boyunca göstermiş olduğunuz gelişmeyi ve yapmış olduğunuz çalışmaları, birlikte çalıştığınız fakülte öğretim elemanı ve uygulama öğretmenleri ile gözden geçiriniz.
4. Kendi değerlendirmeleriniz ile fakülte öğretim elemanı, uygulama öğretmeni ve varsa sınıf arkadaşınızın değerlendirmelerini yazılı olarak özetleyiniz ve bu özeti dosyanıza koyunuz. Özellikle güçlü ve zayıf yönlerinizi not etmeyi unutmayınız.

EKLER

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI I DERS PLANI ÖRNEĞİ

(Gözlem Sırasında Dikkat Edilecek Noktalar)

DERS PLANI				
Sınıf :..... Tarih :..... Süre : ..... Ders : ..... Konu :			Konu Başlığı : Hedefler :	
Kapsam	Öğrenciler Ne Yapacak?	Öğretmen Ne Yapacak?	Süre	Gerekli Kaynaklar
Öğretmen Adayının Yapacağı Ders Değerlendirmesi				
Planlama ve Hazırlık			Öğretim Yöntemleri	
Sınıf Yönetimi ve İlişkiler			İletişim	

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI I DERSİ DEVAM ÇİZELGESİ

Öğretmen Adayının

Adı-Soyadı : .....

Fakülte Numarası : .....

Bölümü/Anabilim Dalı : .....

Öğretim Yılı/Dönemi : .....

Uygulama Okulu : .....

Tarih	Saat	Sınıf	Öğretmen İmzası	Adayının	Uygulama Öğretmeninin İmzası

Okul koordinatörünün

Adı Soyadı

İMZA

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI I DERSİ DEĞERLENDİRME FORMU

Öğretmen Adayının			
Adı Soyadı :			
Fakülte Numarası :			
Bölüm/Anabilim Dalı :			
Uygulama Okulunun Adı :			
Öğretim Yılı/Dönemi :			
Uygulama Öğretmeni/Öğretim Elemanın			
Adı Soyadı :			
Değerlendirme Ölçütleri	I.Ara Değerlendirme Notu	II.Ara Değerlendirme Notu	Yarıyıl Sonu Notu
Öğretmen Adayının Derslere Devam ve İlgisi (10 puan)			
Öğretmen Adayının Öğretmenlik Mesleğine Uygun Tutum ve Davranışları (10 puan)			
Öğretmen Adayının Fakülte ve Uygulama Okulundaki Görevliler ve Öğrencilerle Olan İletişimi (10 puan)			
Öğretmen Adayının Hazırladığı Dosya ve Raporları Verilen Zamana Uygun Teslim Etmesi (10 puan)			
Öğretmen Adayının Hazırladığı Dosya ve Raporların Tam Olması (Çalışma Planı, Devam Çizelgesi, Ders Gözlem Formları, Ders Raporları) (10 puan)			
Öğretmen Adayının Hazırladığı Raporların Dil ve Anlatım Kurallarına Uygun Hazırlanması (15 puan)			
Öğretmen Adayının Hazırladığı Raporların Etkinlik Amacına Uygun Hazırlanması (10 puan)(Başlık ve İçerik Örtüşüyor mu?)			
Öğretmen Adayının Hazırladığı Dosya ve Raporlarda İlgili Gözlemin Yapıldığı Sınıf, Öğretmen, Etkinlik Adı ve Tarihin Yer Alması (5 puan)			
Öğretmen Adayının Hazırladığı Dosya ve Raporların özgün olması (15 puan) (Kendi ifadeleriyle yazması, intihal olmaması)			
Öğretmen Adayının Hazırladığı Raporları Teslim Etmeden Önce Uygulama Öğretmeni ve Öğretim Elemanına İmzalatması (5 puan)			
Ara Değerlendirmeler ve Yarıyıl Sonu Notları Toplamı			
Açıklamalar			

Uygulama Öğretmeni
Adı Soyadı
İmza

Uygulama Öğretim Elemanı
Adı Soyadı
İmza

BÖLÜM III

BAYBURT ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ
ÖĞRETMEN ADAYLARI İÇİN
ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI II ETKİNLİKLERİ

“ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI II” ETKİNLİKLER

Dersin Amacı

Uygulama çalışmalarının üçüncü aşamasını oluşturan Öğretmenlik Uygulaması II dersi, öğretmen adaylarının temel öğretmenlik bilgi ve becerilerinin yanında özel öğretmenlik becerileri kazanmalarına yardım eden uygulamaya dayalı bir derstir. Öğretmenlik Uygulaması II dersinin amaçları: Öğretmen adayının, Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması I derslerinde kazandığı niteliklerin bir uygulaması olarak, okullarda belirlenen program çerçevesinde; ders hazırlığı ve öğretme süreçlerinde uygulama öğretmeni ve uygulama öğretim elemanının değerlendirmeleri ışığında öğretmenlik yeteneklerinin geliştirilmesi; doğrudan katılımı sınıf ve okul yaşamını tanımasını sağlar.

Dersin İçeriği

Öğretmenlik Uygulaması II dersi lisans ve tezsiz yüksek lisans programlarında; altı (6) saatlik uygulama kısmı uygulama okulunda, iki (2) saatlik teorik kısmı ise Fakültede olmak üzere toplam sekiz (8) saat beş kredilik bir derstir. Öğretmen adayının; öğretmeni olacağı alan ve öğretim düzeyinde uygulanan eğitim programı ve mevzuat hükümlerine uygun olarak ders için ayrılan süre içerisinde ağırlıklı olarak girdiği sınıfın ders hazırlığının yapılması ve öğretme etkinliklerinden oluşur. Öğretmen adayı verdiği her derste hem adayın kendisi hem de uygulama öğretmeni ve uygulama öğretim elemanı tarafından değerlendirilir.

Dersin İşleyişi

*Uygulama öğretim elemanı ile uygulama öğretmeni birlikte, öğretmen adayının dönem boyu öğretim programında izleyeceği, anlatacağı, katılacağı etkinliklerin planını yaparlar. Yapılan bu planın bir örneği öğretmen adayının dosyasına konur diğer bir örneği de uygulama öğretim elemanı tarafından program koordinatörüne teslim edilir.

*Uygulama okuluna gidilmeden önce uygulama öğretim elemanı, fakültede öğretmen adaylarıyla bir toplantı yapar ve “Öğretmende Bulunması Gereken Nitelikler” ve “Öğretmen Adayının Uygulama Okulunda Uyması Gereken Kuralları, Yönerge ve Yönetmelikleri” öz olarak dile getirir.

*Öğretmen adayı işleyeceği konuların dışında gözlem yapacağı derslerle ilgili gözlemlerini gözlem formuna kaydeder.

*Uygulama öğretmeni ve uygulama öğretim elemanı en az iki kez olmak üzere öğretmen adayının anlattığı dersleri izler ve değerlendirir.

*Değerlendirmelerde; uygulama öğretmeni ve uygulama öğretim elemanı birlikte veya ayrı ayrı öğretmen adayıyla görüşerek adayın zayıf ve eksik yönlerini olumlu yönde geliştirilmesi için önerilerde bulunurlar.

*Uygulama öğretmeni ile uygulama öğretim elemanı değerlendirmelerde öğretmen adayının gelişimini kayıt altına alırlar.

*Fakültede yapılan teorik derslerde öğretmen adaylarının işledikleri derslerin hazırlığına yönelik çalışmalara destek verilir. Uygulamada çıkan veya çıkabilecek sorunlara çözüm aranır.

Dersin Değerlendirilmesi

Öğretmenlik Uygulaması II derslerinde esas olan, yeterliklerini kazanmaya çalışan öğretmen adaylarına **rehberlik** etmek ve **destek** sağlamaktır. Uygulama öğretmeni ve uygulama öğretim elemanları değerlendirme için belirtilen formdan yararlanarak öğretmen adaylarının ara sınav ve dönem sonu sınav notlarını verir.

Öngörülen Beceriler

- a. Dersin işlenişi için gerekli hazırlıkları yapar.
- b. Konu/ kazanımlarla ilgili temel kavramları bilir ve bunları tutarlı bir şekilde kullanır.
- c. Çeşitli öğretim stratejilerini, yöntem ve teknikleri uygun bir biçimde kullanır.
- ç. Öğretim araç-gereç ve materyallerini amacına ve sınıf düzeyine uygun olarak kullanır.
- d. Öğrenme ortamını düzenler (sınıf, tahta, araç-gereç, öğrenci ve kişisel hazırlıklar).
- e. Ders süresince öğrenci motivasyonunu sağlamayı ve sürdürülebilmeyi gerçekleştirir.
- f. Öğrencilerle etkili iletişim kurar.

- g. Öğrenci katılımını sağlayacak etkinlikler düzenler.
- h. Sınıfı etkili bir şekilde yönetir.
- 1. Kazanımlara uygun değerlendirme biçimleri belirler.
- i. Değerlendirme sonuçlarının kayıtlarını tutar.
- j. Öğrencilerin anlama düzeyine uygun dönütler verir.

Öğretmenlik Uygulaması II Dosyasında Bulunması Gereken Belgeler

*Çalışma Planı.

*Öğretmen adayının sunum yaptığı ders planı ve kullandığı materyaller

*Öğretmen adayının anlatacağı derslerle ilgili ayrıntılı hazırlık ve uygulama öğretmeni/uygulama öğretim elemanı tarafından doldurulan değerlendirme formları.

*Uygulama öğretmenin görevli olduğu eğitsel kolda, öğretmen adayı tarafından gerçekleştirilen çalışmalara yönelik raporlar.

*Uygulama sürecinde yapılan sınav ve cevap anahtarı örnekleri.

*Öğretmenler, şube, zümre ve kurul toplantı tutanakları.

*Okul aile birliği ve veli toplantı tutanakları.

*Yoklama defteri, sınıf defteri, nöbet defteri, öğrenci geç kağıdı, not defteri, kayıt defteri, A-B demirbaş ve yöğaltım defterleri gibi okulun işleyişini kayıt altına alan evrakın birer sayfa fotokopileri.

*Öğretmen adaylarının alanlarına ilişkin gerekli görülen belgeler (kayıt, nakil, öğrenim belgeleri, tasdikname, çevre inceleme raporu vb.)

*Özlük haklarıyla ilgili belge ve dokümanlar.

EKLER

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI II ÇALIŞMA PLANI ÖRNEĞİ

UYGULAMA TARİHİ	DERS	KONU

Öğretmen Adayının

Adı Soyadı

İmzası

Uygulama Öğretmeninin

Adı Soyadı

İmzası

Uygulama Öğrt. Elm.

Adı Soyadı

İmzası

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI II AKRAN DEĞERLENDİRME FORMU

ÖĞRETMEN ADAYININ

ANABİLİM DALI :

UYGULAMA OKULU :

ADI VE SOYADI :

ÖĞRENCİ NO :

GÖZLEMCİ :

YETERLİK ALANLARI VE ÖĞRETMEN YETERLİKLERİ	PUAN	PUAN	EKSİKLİKLER
1. KONU ALANI BİLGİSİ: (Temel kavramları bilme, ilke ve kavramları mantıksal tutarlılıkla ilişkilendirme, konunun gerektirdiği görsel ve sözel dili kullanabilme, konu ile alanın diğer konularını ilişkilendirebilme)	10		
2. ALAN EĞİTİMİ: (Özel öğretim yöntem ve tekniklerini bilme, öğretim teknolojilerinden yararlanma, yanlış kavramları belirleyebilme, öğrenci sorularına uygun cevaplar verme, öğrenme ortamının güvenliğini sağlayabilme)	15		
3. PLANLAMA: (Ders planını düzenli biçimde yazabilme, amaç ve hedefleri açık biçimde ifade edebilme, uygun yöntem ve teknikler belirleyebilme, uygun materyal seçme ve hazırlayabilme, uygun değerlendirme biçimleri belirleyebilme, konuyu önceki derslerle ilişkilendirebilme)	10		
4. ÖĞRETİM SÜRECİ: (Çeşitli öğretim tekniklerini kullanabilme, zamanı etkili kullanabilme, öğrencilerin etkin katılımını sağlama, bireysel farklılıkları dikkate alma, özetleme ve uygun dönütler verebilme, konuyu yaşamla ilişkilendirebilme, hedeflere ulaşma düzeyini değerlendirebilme)	25		
5. SINIF YÖNETİMİ: (Derse uygun giriş yapabilme, dikkat çekebilme, demokratik ortamı sağlayabilme, güdüleyebilme, engellemelere karşı önlemler alabilme, övgülerden yararlanma, dersi toparlayabilme, ödevler verebilme, öğrencileri sınıftan çıkarmaya hazırlanabilme)	25		
6. İLETİŞİM: (Öğrencilerle iletişim kurabilme, anlaşılır yönergeler verebilme, düşündürücü sorular sorabilme, ses tonunu etkili olarak kullanabilme, öğrencileri ilgiyle dinleme, sözel ve beden dilini etkili biçimde kullanabilme)	15		
TOPLAM	100		

ÖZET BİLGİ: (Öğretmen adayının yukarıdaki yeterlik alanlarının her birinde yapmış olduğu çalışmalara ilişkin düşünceler)

UYGULAMA ÖĞRETMENİ	İmza
UYGULAMA ÖĞRETİM ELEMANI	İmza

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI II DEĞERLENDİRME FORMU

ÖĞRETMEN ADAYININ

ANABİLİM DALI :

UYGULAMA OKULU :

ADI VE SOYADI :

ÖĞRENCİ NO :

YETERLİK ALANLARI VE ÖĞRETMEN YETERLİKLERİ	PUAN	U.Ö.E.	U.Ö.	EKSİKLİKLER
1. KONU ALANI BİLGİSİ: (Temel kavramları bilme, ilke ve kavramları mantıksal tutarlılıkla ilişkilendirme, konunun gerektirdiği görsel ve sözel dili kullanabilme, konu ile alanın diğer konularını ilişkilendirebilme)	10			
2. ALAN EĞİTİMİ: (Özel öğretim yöntem ve tekniklerini bilme, öğretim teknolojilerinden yararlanma, yanlış kavramları belirleyebilme, öğrenci sorularına uygun cevaplar verme, öğrenme ortamının güvenliğini sağlayabilme)	10			
3. PLANLAMA: (Ders planını düzenli biçimde yazabilme, amaç ve hedefleri açık biçimde ifade edebilme, uygun yöntem ve teknikler belirleyebilme, uygun materyal seçme ve hazırlayabilme, uygun değerlendirme biçimleri belirleyebilme, konuyu önceki derslerle ilişkilendirebilme)	10			
4. ÖĞRETİM SÜRECİ: (Çeşitli öğretim tekniklerini kullanabilme, zamanı etkili kullanabilme, öğrencilerin etkin katılımını sağlama, bireysel farklılıkları dikkate alma, özetleme ve uygun dönütler verebilme, konuyu yasamla ilişkilendirebilme, hedeflere ulaşma düzeyini değerlendirebilme)	20			
5. SINIF YÖNETİMİ: (Derse uygun giriş yapabilme, dikkat çekebilme, demokratik ortamı sağlayabilme, güdüleyebilme, engellemelere karşı önlemler alabilme, övgülerden yararlanma, dersi toparlayabilme, ödevler verebilme, öğrencileri sınıftan çıkarmaya hazırlanabilme)	20			
6. İLETİŞİM: (Öğrencilerle iletişim kurabilme, anlaşılır yönergeler verebilme, düşündürücü sorular sorabilme, ses tonunu etkili olarak kullanabilme, öğrencileri ilgiyle dinleme, sözel ve beden dilini etkili biçimde kullanabilme)	12			
7. DEĞERLENDİRME VE KAYIT TUTMA: (Uygun değerlendirme araçları hazırlayabilme, dönütler verebilme, sonuçları kısa sürede ilgililere bildirebilme, değerlendirme kayıtlarını tutabilme)	9			
8. DİĞER MESLEKİ YETERLİKLER: (Mesleki yasa ve yönetmeliklerin farkında olma, mesleki önerilere açık olma, okul etkinliklerine katılma, kişisel ve mesleki davranışları çevresine örnek olma)	9			
TOPLAM	100			

UYGULAMA ÖĞRETİM ELEMANI VEYA UYGULAMA ÖĞRETMENİNİN GÖRÜŞLERİ (varsa)

İmza

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI II DERSİ DEVAM ÇİZELGESİ

Öğretmen Adayının

Adı-Soyadı : .....

Fakülte Numarası : .....

Bölümü/Anabilim Dalı : .....

Öğretim Yılı/Dönemi : .....

Uygulama Okulu : .....

Tarih	Saat	Sınıf	Öğretmen İmzası	Adayının İmzası	Uygulama Öğretmeninin İmzası

Okul Koordinatörünün

Adı Soyadı

İMZA

